

การศึกษาความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดย

นางสาวสุดาวัลย์ นพวิสุทธิสกุล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1

โดย

นางสาวสุดาวลัย นพวิสุทธิสกุล

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**The Readiness of Teachers in Basic Education
Changwat Suphanburi Schools Area 1 for Inclusive Education**

By

Sudawan Nopvisuttisakul

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวนลิขสิทธิ์

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
MAJOR SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY
Department of Psychology and Guidance Graduate School
SILPAKORN UNIVERSITY
2008**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การศึกษาความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1” เสนอโดย นางสาวสุภาวีย์ นพวิสุทธิสกุล เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

(๗๗)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะดังกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน..... พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลิขิต กาญจนภรณ์)

30 / กันยายน / 2551

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ)

30 / กันยายน / 2551

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์)

30 / กันยายน / 2551

46261328 : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ : การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม / ความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา / ความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม / ความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ / ความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม / ความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม / โรงเรียนแกนนำ / ครู / เด็กพิการ

ศุควาวัลย์ นพวิสุทธิสกุล : การศึกษาความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : อ. ดร. นงนุช โรจนเลิศ. 122 หน้า.

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครู

1) ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 2) ด้านการยอมรับเด็กพิการ 3) ด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และ 4) ด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ประชากรของการศึกษาคือ ครูในสถานศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดการเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียน มีครู 133 คน เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสถานภาพของครูผู้สอน 2) แบบประเมินความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 3) แบบสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความพร้อมด้านการยอมรับเด็กพิการ ความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และ 4) แบบสอบถามชนิดปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า

1. ความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 77.14) เมื่อแยกเป็นหัวเรื่องในด้านความรู้ความเข้าใจพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง (เรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (ร้อยละ 91.43) เรื่องลักษณะการจัดการศึกษา (ร้อยละ 85.71) และเรื่องหลักการและสิทธิทางการศึกษาของคณาธิการ (ร้อยละ 45.72))

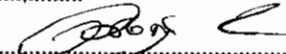
2. ความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ ครูมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ในด้านการดำรงชีวิตในสังคม ($\bar{X}=4.29$) สิทธิมนุษยชน ($\bar{X}=4.24$) และสิทธิตามกฎหมาย ($\bar{X}=4.21$)

3. ความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการเรียนแบบเรียนรวม ครูมีความพร้อมในระดับมากในด้านเทคนิคการสอน ($\bar{X}=4.03$) การแนะนำเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความพิการ ($\bar{X}=3.70$) การใช้หลักสูตร ($\bar{X}=3.64$) สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน ($\bar{X}=3.58$) และการคัดแยกเด็กพิการ ($\bar{X}=3.53$) ตามลำดับ มีความพร้อมที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ การเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ ($\bar{X}=3.49$) และการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=3.47$)

4. ความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ครูมีความพร้อมในระดับมาก ในด้านการจัดสถานที่และครุภัณฑ์ ($\bar{X}=3.68$) งบประมาณ ($\bar{X}=3.55$) และการบริหารจัดการเรียนรวม ($\bar{X}=3.54$) ตามลำดับ ส่วนด้านหลักสูตรและการสอน ($\bar{X}=3.27$) มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

46261328 : MAJOR : SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY

KEY WORD : INCLUSIVE EDUCATION/ THE TEACHERS' READINESS FOR INCLUSIVE EDUCATION/ THE TEACHERS' READINESS FOR KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING OF INCLUSIVE EDUCATION/ THE TEACHERS' READINESS FOR ACCEPTANCE OF THE STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS/ THE TEACHERS' READINESS FOR INCLUSIVE EDUCATION MANAGEMENT PRACTICE/ THE TEACHERS' READINESS FOR FACILITATING INCLUSIVE EDUCATION /THE MAINSTAY SCHOOL /TEACHERS /STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS

SUDAWAN NOPVISUTTISAKUL : THE READINESS OF TEACHERS IN BASIC EDUCATION CHANGWAT SUPHANBURI SCHOOLS AREA 1 FOR INCLUSIVE EDUCATION. AN INDEPENDENT STUDY ADVISOR : NONGNUCH ROTJANALERT, Ed.D. 122 pp.

The purposes of this research was to study the teachers' readiness in inclusive education in the aspects of 1) knowledge and understanding of inclusive education, 2) acceptance of the students with special needs in education, 3) practice in inclusive education management and 4) factors facilitating inclusive education. Samples were 133 volunteer teachers in 12 elementary schools for inclusive education in The Office of Basic Education area 1 Changwat Suphanburi. Instruments used to collect data were (1) questionnaires, (2) evaluative form for readiness in inclusive education, (3) survey questionnaire for teachers' opinion toward readiness in acceptance of students with special needs in education, readiness in practicing inclusive education management, factors facilitating inclusive education and (4) open-ended questions for problems and suggestion in management of inclusive education. Data were analyzed by percentage (%), mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.).

The results found that :

1) The teachers' readiness in knowledge and understanding of inclusive education were at the moderate level (77.14 %). The teachers' knowledge and understanding objective of inclusive education management, characteristic of inclusive education and principles and rights for education of the students with special needs in education were at the moderate level (91.43 % , 85.71 % and 45.72 % respectively).

2) Teachers' readiness in acceptance of students need in education were at the high level in the aspect of social life (\bar{X} = 4.29), human rights (\bar{X} =4.24) and legal rights (\bar{X} = 4.21).

3) Teachers' readiness in practicing inclusive education were at the high level in the aspect of teaching techniques (\bar{X} =4.03), students' educational guidance and services (\bar{X} =3.70), application of curriculum (\bar{X} =3.64), teaching media and innovation (\bar{X} =3.58), student identification (\bar{X} =3.53), where as preparing the students' readiness and teaching and evaluation were at the moderate level (\bar{X} =3.49) and (\bar{X} =3.47) respectively).

4) The teachers' readiness in inclusive education management were at the high level in the aspect of buildings and hardware materials (\bar{X} =3.68), budgeting (\bar{X} =3.55), and inclusive management (\bar{X} =3.54), where as readiness in learning curriculum and teaching were at the moderate level (\bar{X} =3.27).

Department of Psychology and Guidance Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's Signature S. Nopvisuttisakul

An Independent study Advisor's Signature

N. Rotjanalert

กิตติกรรมประกาศ

งานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์ รองศาสตราจารย์ ลิขิต กาญจนภรณ์ และคณาจารย์ภาควิชา จิตวิทยาและการแนะแนว ที่ให้คำปรึกษาแนะนำการเขียนงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาซาบซึ้งใน พระคุณเป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการที่ให้การสนับสนุน ทุนการศึกษาในการศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิตแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้บริหารและคณะครูทุกท่านในสถานศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัด การเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ที่กรุณาให้ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และคอยให้ความช่วยเหลือ อีกทั้งกำลังใจ ทำให้การศึกษาในครั้งนี้ ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์อุทัยวรรณ จันทหาร ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี อาจารย์สถาพร วิสามารด ผู้อำนวยการโรงเรียนสุพรรณบุรีปัญญานุกูล และบุคลากร โรงเรียนสุพรรณบุรีปัญญานุกูล ที่ให้คำปรึกษาและให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี ตลอดจน

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ รวมทั้งทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจสนับสนุนในการศึกษา ด้วยดีอย่างสม่ำเสมอ

ขอขอบคุณ อาจารย์สุธากร วสุโกถิน ที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำและเพิ่มพลังใจด้วยดีเสมอมา ด้วยความประทับใจ

ขอกราบขอบพระคุณครู-อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ปัญญาความคิด ให้จริยธรรม อุทิศตนความเป็นครู ทำยสุคขอเทิดพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ ที่มอบชีวิตจิตวิญญาณ เผื่ออบรมบ่มนิสัยให้ ลูกได้สร้างสรรค์มุ่งมั่นคิดดีทำดีนำความเจริญและความสำเร็จมาสู่ตนเองและเด็กๆ คุณค่าและประโยชน์ ที่เกิดจากงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศให้กับนักเรียนผู้พิการทุกคน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ปัญหาการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	7
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิด ทฤษฎี การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	8
ความเป็นมาของการเรียนรวม	9
รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ	11
ความหมายของการเรียนรวม	14
หลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	14
แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	15
ความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	17
แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการเรียนรวม.....	19
ขั้นเตรียมการ	19
ขั้นดำเนินงาน	20
แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ กฎ	
ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็กพิการ ในประเทศไทย.....	21
ความเป็นมาของการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิทธิทางการศึกษา	21
โครงการการศึกษาเพื่อปวงชนในเอเชีย – แปซิฟิก	23
ปฏิญญาการศึกษาเพื่อปวงชน	25

บทที่	หน้า
	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 28
	กฎและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ 29
	แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการแห่งชาติ พ.ศ.2545-2549 31
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจัดการเรียนรวม 32
3	วิธีดำเนินการศึกษา 37
	ประชากร..... 37
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา..... 38
	การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ..... 40
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 41
	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล..... 41
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 41
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 42
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 42
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครูในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม..... 44
	2.1 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครู ในด้านความรู้ความเข้าใจ..... 44
	2.2 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครู ในการยอมรับเด็กพิการ..... 51
	2.3 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครู ในด้านความสามารถการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 54
	2.4 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครู ในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม..... 61
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 66
	สรุปผลการค้นคว้าอิสระ..... 66
	การอภิปรายผล..... 67
	ข้อเสนอแนะในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้..... 73
	ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป..... 73

	หน้า
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	80
ภาคผนวก ข กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545	94
ภาคผนวก ค กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2545	106
ภาคผนวก ง ระเบียบคณะกรรมการการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการขอรับเงินอุดหนุนเพื่อรับหรือซื้อ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2546.....	108
ภาคผนวก จ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	113
ประวัติผู้วิจัย	116

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	แสดงจำนวนครูในโรงเรียนแกนนำในการจัดการเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 37
2	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเรื่องเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม 42
3	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเรื่องอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม 43
4	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอน เด็กพิการของผู้ตอบแบบสอบถาม 43
5	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณวุฒิทางการศึกษาของ ผู้ตอบแบบสอบถาม 44
6	แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความรู้ความเข้าใจใน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 44
7	ระดับความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 49
8	ระดับความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องหลักการและสิทธิทางการศึกษา ของคนพิการ 49
9	ระดับความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม 50
10	ระดับความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่องลักษณะการจัดการศึกษา 50
11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการยอมรับเด็กพิการ ในเรื่องสิทธิมนุษยชน 51
12	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการยอมรับเด็กพิการ ในเรื่องสิทธิตามกฎหมาย 52
13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการยอมรับเด็กพิการ ในเรื่องการดำรงชีวิตในสังคม 53
14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการศึกษาปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการคัดแยกเด็กพิการ 54
15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการศึกษาปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ 55

16	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการใช้หลักสูตร	56
17	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องเทคนิควิธีสอน	57
18	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องสื่อและนวัตกรรม ประกอบการสอน	58
19	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการวัดและประเมินผล	59
20	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการแนะแนว เพื่อช่วยเหลือการเรียนรู้การสอนของเด็กพิการที่เรียนรวม	60
21	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านปัจจัยในการจัดการเรียนรวม เรื่องการบริหารจัดการเรียนรวม	61
22	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านปัจจัยในการจัดการเรียนรวม เรื่องด้านการจัดสถานที่และครุภัณฑ์	63
23	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านปัจจัยในการจัดการเรียนรวม เรื่องหลักสูตรและการสอน	64
24	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครู ด้านปัจจัยในการจัดการเรียนรวม เรื่องงบประมาณ	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 4 บัญญัติไว้ว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง มนุษย์มีฐานะเป็นผู้ทรงสิทธิในชีวิตของตนพร้อมที่จะพัฒนาได้พร้อมๆ กับมีศักยภาพที่จะร่วมกับผู้อื่นพัฒนาสังคม” และมาตรา 43 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของคนชาวไทย ระบุไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และมาตรา 80 มีสาระสำคัญว่า “รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้” (กระทรวงศึกษาธิการ 2543:11)

ด้วยความตระหนักถึงสิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่บ่งชี้ความเท่าเทียมกันของบุคคล โดยไม่มีการขกเว้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ด้านสิทธิทางการศึกษา เพื่อตอบสนองเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ใน มาตรา 10 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 9-10, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 : 11) ว่า

“การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และ

“การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” โดย

“การศึกษาสำหรับบุคคลพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา”

จากแนวคิดในการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนของเด็กพิการ ว่า ควรได้รับโอกาสทางการศึกษา และการอยู่ร่วมในสังคมเหมือนกับเด็กปกติ จึงมีการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการได้เรียนรวม

กับเด็กทุกคนในโรงเรียนปกติ เพราะเด็กพิการก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และในสังคมย่อมมีทั้งคนปกติ และคนพิการซึ่งต้องอยู่ร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาต่างๆ มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า รูปแบบในการพัฒนาเด็กพิการที่เหมาะสมที่สุด คือ การเปิดโอกาสให้เด็กพิการได้เรียนรวมอยู่กับเด็กปกติในโรงเรียนปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

สำหรับประเทศไทย เริ่มมีการเคลื่อนไหวและดำเนินการจัดการศึกษาแบบให้เด็กพิการได้เรียนรวมอยู่กับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ ซึ่งเรียกว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Integrated Education) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 โดยทดลองดำเนินการในโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง คือ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดชนะสงคราม โรงเรียนวัดพญาอัง โรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนวัดนิมมานนรัง โรงเรียนสามเสนนอก และโรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม นับจากนั้นเป็นต้นมา การเรียนรวมจึงเป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่รู้จักแพร่หลาย โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ปกครองที่มีบุตรหลานพิการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 รัฐจึงมีนโยบายและแบบแผนการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนปกติที่ชัดเจนขึ้น (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย 2529 : 2)

ปี พ.ศ.2542 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยประกาศเป็นนโยบายว่าผู้พิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน และในปี พ.ศ. 2543 ได้มีนโยบายและเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาสและบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ และดำเนินการต่อเนื่องโดยมีคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ได้มีนโยบาย “คนพิการทุกคนต้องได้เรียน โดยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม” รวมทั้งได้จัดระบบโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ และปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อคนพิการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 1)

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการในโรงเรียนทั่วไปที่พบมากได้แก่ การจัดทำหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน การจัดสรรงบประมาณให้กับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการยังไม่เพียงพอ ทั้งในเรื่อง สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะการปฏิบัติ ที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยระดับประเทศของ ศิริยุภา พูลสุวรรณ (2545) ที่ทำการศึกษาวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลเชิงปริมาณในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในปีการศึกษา 2543 มีจำนวนนักเรียนที่เป็นเด็กพิการ 126,148 คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเด็กพิการในวัยเรียน จำนวน 564,783 คน พบว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการยังไม่ทั่วถึง มีเด็กพิการเพียงร้อยละ 22.34 ที่มีโอกาสได้รับการศึกษา และพบว่าครูทางด้านการศึกษาพิเศษในโรงเรียน

เรียนร่วมมีน้อยมากโดยสัดส่วนครูต่อนักเรียนพิการเป็น 1 : 105 ด้านภาระงานของครูมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานสอนและงานอื่นๆ รวมกันสูงมากเฉลี่ยสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง

นอกจากนี้คณะกรรมการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยตรง ได้ประเมินการดำเนินการและศึกษาปัญหาและอุปสรรคในแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการของปีการศึกษา 2542 จัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผลการศึกษาพบว่าในด้านปริมาณบรรลุผลตามนโยบายคือ ในปีการศึกษา 2542 มีจำนวนนักเรียนพิการเพิ่มขึ้น มากกว่าปีการศึกษา 2541 ถึง 3 เท่าตัว (จำนวนนักเรียนพิการในปีการศึกษา 2541 มีจำนวน 35,000 คน ในปีการศึกษา 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 110,327 คน) แต่เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนกับจำนวนประชากรที่พิการที่อยู่ในวัยเรียน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,046,622 คน ก็ยังเป็นสัดส่วนที่ต่ำอยู่มาก และพบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

- 1) การนำนโยบายสู่การปฏิบัติล่าช้าและผู้ปฏิบัติสับสนเนื่องจากขาดการทำความเข้าใจที่ชัดเจน
- 2) งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับนโยบายการขยายโอกาส เนื่องจากการประกาศนโยบายนี้เกิดขึ้นหลังจากที่โรงเรียนได้ตั้งงบประมาณไปแล้ว
- 3) ครูและบุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ และครูทางการศึกษาพิเศษไม่เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ และไม่ให้ความสำคัญในการดำเนินการดังกล่าว

ต่อมาจึงได้มีการศึกษาเพื่อหาแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาเด็กพิการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพอย่างสูงสุด เช่น การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม มีปรัชญาและหลักการ ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย 2544 : 2-4)

- 1) เด็กพิการทุกคนเรียนรู้ได้ มีสิทธิที่จะเรียนควรต้องได้รับการฟื้นฟูเร็วที่สุด ควรได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเฉพาะตัว
- 2) เด็กต้องได้รับการศึกษาตามรูปแบบการเรียนร่วมแบบรวมพลัง ทั้งเด็กปกติและเด็กพิการ ทุกคนจะเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อกัน ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจ เด็กพิการมากขึ้น
- 3) ควรมีการรวมพลังจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นโยบาย การระดมกำลังและทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคม มาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เพื่อให้เด็กพิการได้รับสิทธิในการศึกษาทุกด้านเทียบเท่าเด็กปกติ

- 4) ต้องจัดให้เด็กพิการได้เรียนในสภาพปกติมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้การศึกษาและการฟื้นฟูทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพ สังคมและจิตใจ รวมทั้งให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กพิการ
- 5) ควรมีบุคคลหรือหน่วยงานเป็นแกนกลางทำหน้าที่ประสานงานวิธีการ โดยเน้นการทำงานเป็นทีมจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 6) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินตนเองโดยทีมงาน เพื่อวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยที่จะนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 หรือ พ.ศ. 2533 มีแนวคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่เรียกว่า การเรียนรวม (Inclusion) หรือการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเด็กคนใดเป็นเด็กพิการ เด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพาเข้ามาโรงเรียนทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กไว้ และจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม การเรียนรวมยังมีความหมายไปถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกระดับชั้น เช่น อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคม เมื่อสำเร็จการศึกษาจะต้องดำเนินไปในลักษณะ “รวมกัน” ที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทุกคนยอมรับซึ่งกันและกัน ทุกคนยอมรับว่ามี “ผู้พิการ” อยู่ในสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกันกับคนปกติ โดยไม่มีการแบ่งแยก การเรียนรวมจึงเป็นคำที่กล่าวขวัญกันมากในวงการศึกษาพิเศษในประเทศตะวันตก ซึ่งความหมายของการเรียนรวมสอดคล้องกับคำว่า การศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) ตามปฏิญญาขององค์การการศึกษาและวัฒนธรรมสหประชาชาติ (UNESCO) แนวคิดการเรียนรวมนี้จึงได้แพร่กระจายไปยังประเทศต่างๆ เกือบทั่วโลก เช่น นโยบายการเรียนรวมในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศสหราชอาณาจักรที่กำหนดเป็นมาตรการให้โรงเรียนเริ่มปฏิบัติตาม (UNESCO 2004 : 19-21)

สำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ ได้พยายามนำนโยบายผู้พิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เด็กพิการในวัยเรียนได้รับศึกษาให้ได้มากที่สุด โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในวัยเรียนให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 175 เขตทั่วประเทศ เพื่อดำเนินการขยายผลการจัดการศึกษาให้เด็กพิการสู่โรงเรียนต่างๆ โดยมีศูนย์การศึกษาพิเศษ 76 ศูนย์ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศเป็นหน่วยประสานงานและดูแล ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ วิชาการ และด้านอื่นๆ ตามบทบาทภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ในจังหวัดสุพรรณบุรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีหลาย โรงเรียนเป็น โรงเรียนที่มีการดำเนินงานและพัฒนากิจการการศึกษาแบบเรียนร่วมมานานอย่างต่อเนื่อง และเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการโรงเรียนแกนนำในการจัดการเรียนร่วม จำนวน 30 โรงเรียน แต่ยังไม่มีการดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

จากศึกษาค้นคว้าเรื่องสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของเด็กพิการ ร่วมกับแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมซึ่งเป็นแนวทางการจัดการศึกษาใหม่ที่สนองตอบต่อสิทธิ โอกาสและความต้องการของผู้เรียนสูงสุด ตลอดจนการศึกษาผลการดำเนินงานและปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการที่ผ่านมา ผู้ค้นคว้าจึงมีความเชื่อว่า ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลการดำเนินงานและจุดประสงค์ของนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่ควรจะเป็น ครูในฐานะที่เป็นบุคคลสำคัญหลัก ทำหน้าที่ให้การศึกษาและสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิการและเด็กปกติ รวมถึงการประสานงานกับผู้ปกครอง ต้องมีความตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในโรงเรียนปกติ ตลอดจนจะต้องเป็นผู้สนับสนุนผลักดันให้มี เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้โดยไม่มีการแบ่งแยก ด้วยเหตุนี้ผู้ค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับความพร้อมของครูในโรงเรียนที่เป็นแกนนำในการจัดการเรียนร่วมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ตอบสนองต่อการศึกษาเพื่อปวงชนอย่างแท้จริง และตรงตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ผลของการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับคนพิการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ
3. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
4. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ปัญหาการค้นคว้าอิสระ

ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้เด็กพิการ มีความพร้อมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การยอมรับเด็กพิการ การปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอยู่ในระดับใด

ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้านี้เป็นการศึกษาความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษาในครั้งนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรของการค้นคว้าอิสระครั้งนี้คือครูในสถานศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดการเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียน มีครู 133 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1) การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนให้ได้โอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เด็กปกติ และเด็กพิการได้เรียนรวมกัน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา โดยเด็กพิการต้องได้รับการพัฒนาทุกด้านในรูปแบบที่เหมาะสม รวมทั้งเด็กพิการต้องได้รับการสนับสนุน ทั้งด้านการแพทย์ กึ่งแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยน หลักสูตร ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่และสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของเด็กที่พิการ

2) ความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา หมายถึง ครูในระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่จัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ มีความพร้อมด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีความพร้อมด้านการยอมรับเด็กพิการ มีความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และมีความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ การบริหารจัดการเรียนรวม หลักสูตรและการสอน งบประมาณ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบเรียนรวม

3) ความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ โดยมีความรู้ในเรื่องหลักการและสิทธิของเด็กพิการ วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา และลักษณะการจัดการศึกษา

4) ความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีการยอมรับในสิทธิของเด็กพิการ ได้แก่ การยอมรับในสิทธิมนุษยชน การยอมรับในสิทธิทางกฎหมาย และการยอมรับสิทธิในการดำรงชีวิต

5) ความพร้อมของครูด้านปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การที่ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมที่สนับสนุนในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ ได้แก่ การคัดแยกเด็กพิการ การเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ การใช้หลักสูตร เทคนิควิธีสอน สื่อ และนวัตกรรมประกอบการสอน การวัดและประเมินผล และการแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของเด็กพิการที่เรียนรวม

6) ความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง ครูผู้สอนมีความสามารถในการบริหารจัดการ และสนับสนุนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ การบริหารจัดการเรียนรวม การจัดสถานที่และครุภัณฑ์ หลักสูตรและการสอน และงบประมาณ

7) โรงเรียนแกนนำ หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบในการจัดการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

8) ครู หมายถึง ครูที่จัดการเรียนการสอนให้กับเด็กพิการในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

9) เด็กพิการ หมายถึง นักเรียนพิการ หรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง ตามการวินิจฉัยความต้องการเพื่อการศึกษาที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษา (พุทธศักราช 2543) ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 5) บุคคลออทิสติก 6) บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 7) บุคคลที่มีปัญหาทางการพูดและภาษา 8) บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และ 9) บุคคลพิการซ้อน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการค้นคว้าอิสระ

ผลที่ได้จากการค้นคว้าอิสระครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษาในการจัดการศึกษารูปแบบจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อตอบสนองความต้องการคนพิการตามสิทธิมนุษยชนทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพร้อมของครูต่อการจัดศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้ค้นคว้าได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดศึกษาแบบเรียนรวม
2. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมต่อการจัดศึกษาแบบเรียนรวม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการเรียนรวม
4. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็กพิการในประเทศไทย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจัดการเรียนรวม

1.แนวคิดทฤษฎีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในประเทศไทย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ได้เรียนรู้้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถของเด็กแต่ละคน โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 ตามแนวคิดของ เจนิวิฟ คอลฟิลด์(กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ 2545 :11) สุภาพสตรีตาบอดชาวอเมริกัน ได้ริเริ่มสอนเด็กตาบอดส่งผลให้เด็กพิการมีสิทธิและโอกาสในการเข้ารับการศึกษาเหมือนเด็กปกติและทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่าเด็กพิการสามารถเรียนได้เมื่อได้รับ โอกาส

ต่อมาแนวคิดในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการเริ่มคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนของเด็กพิการว่าควรได้รับ โอกาสทางการศึกษาและการอยู่ร่วมในสังคมเหมือนกับเด็กปกติ จึงมีการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการเรียนรวมกับเด็กปกติใน โรงเรียนปกติขึ้น โดยนักการศึกษาหลายฝ่ายเห็นว่า รูปแบบในการพัฒนาเด็กพิการใน โรงเรียนปกติ เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นกระแสหลักของแนวคิดในการจัดการศึกษาพิเศษในปัจจุบัน โดยมีแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาที่ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิการ ได้เรียนใน โรงเรียนเดียวกับเด็กปกติทั้งในด้านการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรมทางสังคม ภายใต้แนวคิดพื้นฐานในเรื่องการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง

บุคคล เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการศึกษา การดำเนินงานในรูปแบบนี้ในปัจจุบันมีอยู่ทุกระดับการศึกษา

ความเป็นมาของการเรียนรวม

ประเทศไทยมีการนำเด็กพิการ ไปเรียนร่วมกับเด็กปกติเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2499 โดยโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพคัดเลือกนักเรียนตาบอดที่เรียนดีจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และช่วยเหลือตนเองได้ ไปเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนเซนต์คาเบรียลในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ได้ให้ความสนับสนุนด้านการศึกษาทุนซื้อตำราและอุปกรณ์เป็นพิเศษ ผลดำเนินการเป็นที่น่าพอใจ จึงขยายไปตามโรงเรียนเอกชนและ โรงเรียนรัฐบาลอีกหลายแห่ง (เบญจา ชลธาร์นนท์ 2538:37) ต่อมา พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสอนให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนทั่วไปในกรุงเทพฯ ระดับประถมศึกษา 7 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดชนะสงคราม โรงเรียนพระพยุหยัง โรงเรียนวัดนิมมานรดี โรงเรียนสามเสนนอก โรงเรียนวัดชัยชนะ และโรงเรียนวัดจันทร์สโมสร และในปี พ.ศ. 2507 กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ได้เริ่มโครงการเรียนร่วมจัดให้มีการฝึกอบรมครูสอนเสริมและครูเดินสอนขึ้น โดยได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิเฮเลนเคลเลอร์สากล (Helen Keller International) ร่วมกับองค์การยูนิเซฟ ในเวลาต่อมาโครงการทดลองเรียนร่วมได้ประสบปัญหาต่างๆ จึงหยุดดำเนินการในปีเดียวกันนั้น ได้จัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่โรงเรียนพญาไท (ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย 2529 : 2)

ในปี พ.ศ. 2512 วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้ทดลองสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนทั่วไปและจัดชั้นเรียนเฉพาะในระดับอนุบาล รวมทั้งจัดตั้งหน่วยการศึกษาพิเศษในภาคการอนุบาลศึกษา ซึ่งต่อมาได้แยกออกมาเป็นภาควิชาการศึกษาพิเศษและในปีเดียวกันนี้ หน่วยการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้ขยายเป็นโรงเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษและได้ทดลองสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและเด็กที่มีความบกพร่องทางอารมณ์และสังคมเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ เพื่อรับเด็กมาเตรียมความพร้อมส่งเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไปในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยดำเนินการรับสมัครนักเรียนพิการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในลักษณะชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติในหลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้กรมอื่นๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้คนพิการเข้าเรียนร่วมมากขึ้น (เบญจา ชลธาร์นนท์ 2538 : 38)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้กำหนดนโยบายแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนทั่วไปขึ้นจึงเป็นที่ยอมรับว่า การจัดการเรียนร่วมเป็นแนวทางที่โรงเรียนทั่วไปยอมรับ เพราะเป็นการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อสภาพความต้องการของผู้เรียน เป็นประโยชน์กับ

เด็กพิการทั้งทางการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและการปรับตัวให้อยู่กับคนทั่วไปได้ การจัดการเรียนร่วมจึงมีการจัดอย่างกว้างขวางแพร่หลายขึ้น และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2537 รัฐบาลได้อนุมัติแผนการพัฒนาศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ) ฉบับแรกขึ้นและได้จัดสรรงบประมาณตามแผนดังกล่าวโดยเร่งขยายโอกาสทางการศึกษาของคนพิการ ระดมความคิด และความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และองค์กรเอกชนด้านคนพิการ เพื่อผลักดันการศึกษาของคนพิการสู่ความก้าวหน้า โดยแผนนี้มีปรัชญาสำคัญ คือ สิทธิมนุษยชนเด็กทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษาและบริการทางการศึกษา และอื่นๆจนสามารถได้รับประโยชน์สูงสุดเต็มตามศักยภาพของคน

แผนการพัฒนาศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) มีโครงการในการปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อเด็กพิการ คือ ขยายบริการในรูปแบบของการเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไปมากขึ้นพร้อมทั้งกระจายไปในส่วนภูมิภาคอย่างกว้างขวางและทั่วถึง อันจะช่วยให้เยาวชนพิการได้รับการศึกษาทัดเทียมกับเพื่อนร่วมชาติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมีการดำเนินการได้ 2 วิธี คือ จัดชั้นพิเศษในโรงเรียนทั่วไป จัดชั้นเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป (กรมสามัญศึกษา กองการศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2537) เพื่อให้การเรียนรวมของเด็กพิการกับเด็กปกติเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดสิทธิทางการศึกษาของคนพิการไว้หลายมาตรา โดยเน้นให้จัดการศึกษาแก่คนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการและประกาศให้ปี พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีคำขวัญว่า “คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน” (แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549 ม.ป.ป. : 5)

การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ยังมีปัจจัยที่ช่วยเร่งกระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปได้โดยรวดเร็วยิ่งขึ้นคือ แรงผลักดันทางการเมือง เมื่อรัฐบาลประกาศให้ปี พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ และประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถือเป็น การปฏิรูปครั้งใหญ่สำหรับคนพิการ

ในปีการศึกษา 2543 คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ได้มีนโยบายให้กรมสามัญศึกษา จัดโครงการ โรงเรียนมัธยมสี่มุมเมืองในกรุงเทพมหานคร เพื่อขยายการจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มเติมจากโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่มีการจัดการเรียนร่วมอยู่ก่อนแล้ว สำหรับในต่างจังหวัดนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาครบทุกเขตการศึกษา กล่าวคือ ในภูมิภาค 12 แห่งในกรุงเทพมหานครหนึ่งแห่ง รวมทั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการประจำจังหวัดจนครบทุกจังหวัด ทำหน้าที่ประสานงานสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2548 : 3-4)

ในปัจจุบันมีคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีพนั้นล้วนมาจากผู้ที่ได้รับการศึกษาในรูปแบบการเรียนรวมกับเด็กปกติแทบทั้งสิ้น ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศ ได้เปิดโอกาสให้คนพิการเข้าเรียนและกำลังขยายโอกาสอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยม(วาริ ธีระวิจิตร 2537 : 13)

แนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เริ่มต้นจากคำกล่าวที่ว่า “โรงเรียนต้องรับเด็กทุกคน” (enabling schools to serve all children : ขององค์การ UNESCO 1994) ความหมายของการรวม(inclusion) จึงหมายถึง โรงเรียนสร้างสรรค์ที่สามารถรับผู้เรียนได้ทุกคน ไม่ว่าผู้เรียนจะสภาพปัญหาอย่างไรก็ตาม หัวใจของการเรียนรวม คือ การพัฒนาทั้งปัจเจกบุคคลและสังคม(UNESCO 2004 : 16) การเรียนรวมจึงเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความสันติสุข อิศรภาพ และความเสมอภาค

จากรายงานการประชุมของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก สหประชาชาติ เอสแคป (ESCAP) เรื่องรับรองกรอบการปฏิบัติงานแห่งสหัฐวรรษจากทะเลสาบบิวา พ.ศ.2546 (คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก สหประชาชาติ (เอสแคป) ม.ป.ป. : 24-29) กล่าวไว้ว่า การศึกษาแบบบูรณาการ ซึ่งเด็กสามารถเข้าถึงการศึกษาที่ว่ามีได้ในแหล่งที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น หรือในโรงเรียนชุมชนของตน เป็นการให้โอกาสทางการศึกษาที่ดีที่สุดกับเด็กและเยาวชนพิการส่วนใหญ่รวมทั้งในเขตชนบทและสามารถจะช่วยขจัดอุปสรรคและทัศนคติเชิงลบที่ยังอำนวยให้เกิดการผสมผสานและการยึดเหนี่ยวทางสังคมในชุมชน และการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นในโรงเรียน ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้มีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาให้มากขึ้นต่อไป โดยเฉพาะทำให้เขา/เธอเข้าถึงการฝึกอาชีพ การทำงาน การสร้างรายได้ นอกจากนี้ในการประชุมระดับโลกครั้งนี้ได้ตั้งเป้าหมายของการพัฒนาในรอบสหัฐวรรษในด้านการศึกษาโดยกำหนดว่า ภายในปี พ.ศ.2548 รัฐบาลต่าง ๆ ควรจะได้ตรากฎหมายที่มีกลไกการบังคับใช้เพื่อบัญญัติให้การศึกษาสำหรับเด็กทุกคน ซึ่งจะรวมถึงเด็กพิการด้วย สำหรับประเทศไทยได้มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยยึดถือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำนโยบายการศึกษาและวางแผนการศึกษาพัฒนาโครงการด้านการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้เด็กพิการสามารถเข้าเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา ในท้องถิ่นของตนเองได้ จำเป็นต้องจัดเตรียมระบบ โรงเรียนให้พร้อมสำหรับการศึกษาแบบบูรณาการ เพราะเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าเรียนในโรงเรียน และการถือว่าโรงเรียนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการปรับเปลี่ยนความแตกต่างระหว่างผู้เรียนด้วยตนเอง

รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

การจัดการศึกษาพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีลักษณะที่ควรดูแลช่วยเหลือมากกว่าเด็กปกติ เพื่อให้เด็กเหล่านี้ ได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย อารมณ์ และสังคม ดังนั้น

ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กเหล่านี้ จึงต้องดำเนินการเป็นพิเศษ โดยมีหลักการที่สำคัญคือ การให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่ม เตรียมความพร้อม การจัดการเรียนการสอนและจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็กพิการในแต่ละระดับ และแต่ละประเภทของแต่ละบุคคลในการจัดการศึกษาพิเศษ มีการแบ่งรูปแบบในการจัดตามระดับความจำกัดของสภาพแวดล้อม ตั้งแต่สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least restrictive - environment) อันเป็นสภาพในโรงเรียนโดยทั่วไปจนถึงสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดมากที่สุด (Most restrictive environment) อันเป็นสภาพที่เด็กพิการต้องได้รับการบำบัดฟื้นฟูและการศึกษาที่จัดให้เป็นพิเศษ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545: 10-11, อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย 2544 : 21-22) ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา (Full Day regular Class / Integration) เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง หรือผิดปกติเล็กน้อย เด็กพิการสามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเช่นเดียวกับเด็กปกติได้ตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่มีข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด

2. รูปแบบการเรียนร่วม (Mainstreaming) เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง หรือผิดปกติ แต่อยู่ในระดับที่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ การจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบนี้มุ่งให้เด็กพิการได้รับการศึกษา ในสถานะที่มีข้อจำกัดที่น้อยที่สุด เท่าที่แต่ละคนจะได้รับ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

2.1 รูปแบบการเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา และมีบริการแนะแนว (full-day regular class with consultation) เด็กพิการจะเข้าเรียนกับเด็กปกติ และได้รับการแนะแนว เพื่อช่วยเหลือเป็นพิเศษ

2.2 รูปแบบการเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา และมีวิทยากรพิเศษบางครั้ง (full-day regular class with instruction by specialist) เด็กพิการจะเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยทั้งชั้นเรียนได้รับการสอนจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในบางเวลา

2.3 รูปแบบการเรียนในชั้นเรียนปกติบางเวลา และเรียนห้องเรียนเสริมบางเวลา (part-day regular class and part-day resource room)

2.4 รูปแบบการเรียนในชั้นเรียนปกติบางเวลา และเรียนห้องเรียนพิเศษบางเวลา (part-day regular class and part-day special class)

2.5 รูปแบบการเรียนในห้องเรียนพิเศษเต็มเวลา แต่มีการบูรณาการกิจกรรมทางสังคม (full-day special class with social integration) เด็กพิการจะเรียนในห้องเรียนพิเศษเฉพาะกลุ่มแต่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับเด็กปกติ

3. รูปแบบเฉพาะความพิการ (Special Program) เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก หรือพิการซ้ำซ้อนเป็นรูปแบบที่มีสภาพแวดล้อมจำกัดมากที่สุด แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

3.1 รูปแบบการเรียนในห้องเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ (full-day special class)

3.2 รูปแบบการเรียนในโรงเรียนพิเศษเฉพาะทาง (full-day in special school)

3.3 รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพในสถาบันเฉพาะทาง (full time rehabilitation)

3.4 การบำบัดในโรงพยาบาลหรือบ้าน (homebound or hospital placement)

แนวคิดหลักในการจัดการศึกษาพิเศษ ในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะให้เด็กพิการในระดับที่ไม่รุนแรง หรือพิการในระดับปานกลาง และไม่พิการซ้ำซ้อนเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ โดยทางโรงเรียนจะจัดรูปแบบการเรียนร่วมหรือเรียนรวมที่เหมาะสมกับความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการ แต่อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาพิเศษต้องใช้ทรัพยากรสูงมากทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์การสอนพิเศษ ซึ่งรัฐควรให้การสนับสนุน เพื่อพัฒนาเด็กเหล่านี้ให้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองสูงสุด ให้สามารถช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าและช่วยสนับสนุนให้เกิดพลเมืองที่ดีในสังคม

4. รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusion Education) เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่ให้โอกาสแก่เด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความพิการ เด็กทุกคนที่มีผู้ปกครองพามาเข้าเรียน ทางโรงเรียนจะต้องรับไว้และจะต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสม การเรียนรวมยังมีความหมายไปถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกระดับชั้น ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคม เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องดำเนินชีวิตในลักษณะ “รวมกัน” ที่ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทุกคนต้องยอมรับซึ่งกันและกัน สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยก

รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นแนวคิดใหม่สำหรับเด็กที่มีความพิการทุกคนที่สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างไร้ข้อจำกัดของสภาพแวดล้อม โดยจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ รูปแบบการเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา รูปแบบการเรียนร่วม รูปแบบเฉพาะความพิการและแนวคิดใหม่สำหรับการจัดการศึกษาเด็กพิการทุกคนให้อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างไม่แบ่งแยก คือ รูปแบบการเรียนรวม ในกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจึงต้องมีการดำเนินการเป็นพิเศษเพราะบุคคลมีความแตกต่างกัน โดยมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพและเน้นการจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรวม หากไม่มีข้อจำกัดในด้านความพิการในระดับรุนแรง

ความหมายของการเรียนรวม

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่ว่าโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน ไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กทั่วไป หรือเด็กคนใดที่มีความพิการ โดยโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีพในสังคมร่วมกัน หลังสำเร็จการศึกษาแล้ว ได้อย่างมีความสุขและยอมรับซึ่งกัน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ทำให้โอกาสแก่คนพิการ ได้พัฒนาศักยภาพทุกด้านในระบบโรงเรียน (สมพร หวานเสร็จ 2543 : 12)

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการและนักการศึกษาพิเศษได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไว้ต่าง ๆ ดังนี้

เอกคาโดและวิทแมน (Accardo และ Whitman 1996 อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ 2543 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ใน Dictionary of Developmental Disabilities Terminology ว่าเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาแบบหนึ่งซึ่งผู้เรียนที่มีความบกพร่องจะได้รับการศึกษาเช่นเดียวกันกับเด็กทั่วไป โดยเป็นความร่วมมือระหว่างครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนรวมไปถึงการทบทวนระบบและนิยามต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกฎระเบียบทั้งการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษ หรือการให้บริการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องแก่ผู้เรียนในความดูแล

เบญจา ชลธารันนท์ (2543 : 5) ได้ให้คำจำกัดความการศึกษาแบบเรียนรวมของประเทศไทย คือ การศึกษาสำหรับทุกคน โดยรับเขามาเรียนรวมกัน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษาและจัดให้บริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละบุคคล

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 2) ได้กล่าวถึง ความหมายการเรียนรวม (Inclusion) หรือการจัดการศึกษาโดยวิธีเรียนรวม (Inclusive education) ว่าเป็นแนวคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ว่า โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กทุกคนที่มีผู้ปกครองพามาเข้าโรงเรียน ทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กไว้และจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม การเรียนรวมยังมีความหมายไปถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกตั้งแต่ระดับ เช่น อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคม หลังสำเร็จการศึกษาว่าจะต้องดำเนินไปในลักษณะ “รวมกัน” ที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทุกคนยอมรับซึ่งกันและกัน ทุกคนยอมรับว่ามี “ผู้พิการ” อยู่ในสังคม และเขาเหล่านั้นต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกับคนปกติ โดยไม่มีการแบ่งแยก

หลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในสหัสวรรษใหม่ จะมีแนวทางการจัดชัดเจนขึ้นกล่าวคือ มุ่งจัดในลักษณะการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ซึ่งหมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบการศึกษาเดียว โดยไม่แยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นต้องได้รับ

การสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ กึ่งแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษา โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ ฯลฯ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรสนับสนุน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้เรียนรวมในสถานศึกษาเดียวกัน โดยมีเหตุผล 4 ประการ คือ (เบญญา ชลธารันนท์ 2543 : 6-7)

1. เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคม กล่าวคือ เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา สิทธินี้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคน

2. เพื่อการเรียนรู้ของเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา

3. คำเนิการให้การจัดการศึกษาเป็นลักษณะของการศึกษาเพื่อทุกคน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการขจัดการแบ่งแยกทางสังคมอย่างหนึ่ง การเรียนรวมเป็นการสอนคนให้ดำรงชีวิตร่วมกัน ดังนั้นการศึกษาจึงควรเป็นลักษณะของการศึกษาเพื่อคนทุกคน (Education for all)

4. เปิด โดยการให้เด็กเป็นผู้เลือกโรงเรียน ไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็ก โรงเรียนและครูจะต้องปรับสภาพแวดล้อม หลักสูตร การประเมินผล เพื่อสนองความต้องการการพิเศษของนักเรียนแต่ละคน และจัดบริการพิเศษตามความต้องการแต่ละบุคคล (คณะอนุกรรมการการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน, กระทรวงศึกษาธิการ 2554 : 3)

โดยสรุปการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนให้ได้โอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เด็กทุกคนทั้งกลุ่ม เด็กปกติ เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กมีความสามารถพิเศษได้เรียนรวมกัน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา โดยเด็กต้องได้รับการพัฒนาทุกด้านในรูปแบบที่เหมาะสม รวมทั้งเด็กนั้นต้องได้รับการสนับสนุนทั้งด้านการแพทย์ กึ่งแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามที่กฎกระทรวงกำหนด โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่และสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของผู้เรียน

2.แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมต่อการจัดศึกษาแบบเรียนรวม

ในการศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ความพร้อมทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในการศึกษาแบบเรียนรวม การยอมรับเด็กพิการด้านความสามารถในการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และด้านปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณ กฎหมาย การบริหารและการจัดการ หลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการศึกษา

แบบไม่แบ่งแยกเด็ก สอดคล้องกับแนวคิดการเน้นผู้เรียน จะประสบผลสำเร็จได้นั้นสิ่งสำคัญคือ ความพร้อมของครูผู้สอน

ความพร้อมของบุคคลในการปฏิบัติงานหรือการกระทำการใด ๆ นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ต่อการดำเนินงานให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีบุคคลที่กล่าวถึงและให้ความหมายของความพร้อมไว้ หลายแนวคิด พอสรุปได้ดังนี้

สกินเนอร์ (Skinner, อ้างถึงใน พนิกา ทิตี 2544 : 28) ได้ให้ความหมายว่า ความพร้อมเป็น รากฐานและแนวโน้มของบุคคลที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อม และไม่พร้อม บุคคลที่มีความพร้อมอย่างค้ำจะทำงานด้วยความราบรื่น และประสบความสำเร็จอย่าง น่าพอใจ ส่วนบุคคลที่ไม่พร้อมย่อมเปรียบเสมือนถูกบังคับให้ทำงาน การทำงานนั้นจึงไม่ประสบ ความสำเร็จ

สุวรรณี รอดบำเรอ (2534 : 44) ได้ให้ความหมายของความพร้อมสอดคล้องกันว่าเป็นสภาพที่ บุคคลพร้อม หรือเต็มใจที่จะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ความพร้อมจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการทำนายผลที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆว่าจะสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2540 : 212-213) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมของบุคคลในการเผชิญ สถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทำให้บุคคลสามารถที่จะรับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและทำให้ บุคคลสามารถที่จะพิจารณา ประเมินผลและประมวลขอบเขตของการแสดงพฤติกรรมในแต่ละ สถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เจริญศักดิ์ ครอบพล (2544 : 23) กล่าวว่า บุคคลจะมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นที่ จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความรู้สึกที่ดีต่องานนั้น เมื่อบุคคลมีความรู้และความรู้สึกที่ดีส่งผลให้ บุคคลมีความพร้อมสามารถที่จะปฏิบัติงานได้โดยทันทีและมีประสิทธิภาพ

แทตเชอร์ และคณะ (Thatcher and others, อ้างถึงใน พนิกา ทิตี 2544 : 28) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพหรือคุณภาพของการเตรียมความพร้อมอันเนื่องมาจากการเตรียมการ ความถนัด ความพอใจ ความกระตือรือร้น

พจนานุกรมลองแมน (Longman 1992 : 1092, อ้างถึงใน เจริญศักดิ์ ครอบพล 2544 : 23) ให้ ความหมายของความพร้อมว่าเป็นสภาพของการเตรียมการที่จะปฏิบัติงานอย่างมีความเต็มใจ ซึ่งสามารถ จะปฏิบัติงานได้โดยทันทีและสามารถที่จะกระทำกิจกรรมได้โดยง่าย

คอลลิน (Collins 1997 : 641, อ้างถึงใน เจริญศักดิ์ ครอบพล 2544 : 22) ให้ความหมายของความ พร้อมว่าเป็นการเตรียมการที่จะกระทำกิจกรรมใด ๆ อย่างกระตือรือร้นได้โดยทันทีและรวดเร็วและเป็น การกระทำที่เกิดขึ้นจากการใช้สติปัญญา

โดยสรุปการที่บุคคลจะมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความพอใจ และมีความรู้สึกที่ดีต่องานนั้น มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้บุคคลมีความพร้อมสามารถที่จะปฏิบัติงานได้โดยอย่างรวดเร็ว และประสบความสำเร็จ

ความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

จากสถานการณ์ต่าง ๆ ด้านการศึกษาและจากการศึกษาเอกสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์ถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งสรุปได้ตามความคิดเห็นของบุคคลดังต่อไปนี้

ธงชัย อภัยรัตน์ และคณะ (2542 : 26) ให้ความเห็นว่าในการที่โรงเรียนจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ โรงเรียนต้องมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ด้านการบริหาร และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยที่ความพร้อมของโรงเรียนจะต้องเกิดจากแรงสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนงบประมาณ การจัดสรรบุคลากร และแรงสนับสนุนจากภายในโรงเรียน เช่น ความสามารถในการบริหาร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

วิโรจน์ สารตะนะ (2532 : 3-4) ได้แสดงความเห็นว่า สภาพปัญหาด้านหนึ่งของการศึกษานั้นคือการที่ไม่ได้คาดคะเนอนาคตข้างหน้าหรือตัดสินใจอนาคตที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นการศึกษาในอนาคตจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้า ต้องมีการคิดถึงสภาพปัญหาและโอกาสที่เป็นไปได้ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตของสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านตัวบุคคล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านการเมือง อันเป็นผลเนื่องจากแหล่งทรัพยากรที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ ทั้งในด้านที่เป็นความคิดหรืออุดมการณ์และที่เป็นด้านวัตถุ หรือทั้งจากปัจจัยที่มนุษย์และที่มิใช่มนุษย์ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็น เพราะการศึกษาในแนวทางดังกล่าวจะช่วยให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อันจะทำให้พวกเขาเกิดความมั่นใจในตนเอง ทำให้เริ่มมองไปข้างหน้าหยุดการถอยหลัง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้พวกเขาได้มีโอกาสได้พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ขึ้น สามารถที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความตื่นตัวและสนใจมากกว่าที่จะสะท้านกลัว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539 : 2) ระบุว่าบทความการศึกษาสำหรับปัจจุบันและอนาคต จะทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นเพราะมีปัจจัยและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ท้าทายสังคมไทย การศึกษาจึงต้องเป็นกระบวนการที่เตรียมและนำคนไทย สังคมไทยให้ก้าวสู่ยุคใหม่อย่างมั่นคงและรู้ทันโลก

จากแนวทางดังกล่าวจะเห็นว่า บทบาทของการศึกษาในอนาคตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาแบบไม่แบ่งแยกเด็ก พร้อมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษาจะต้องเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความรู้

ความสามารถอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง การศึกษาจะต้องทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง เพื่อที่จะทำให้บุคคลมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ความแตกต่างของบุคคลพึงพาอาศัยซึ่งกันและกัน และนำพาสังคม ประเทศชาติ ให้สามารถก้าวไปยืนหยัดอยู่ในกระแสสังคมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ มีผู้แสดงความคิดเห็นถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาดังนี้

วิจิตร ศรีสอาน (2541 : 63) ได้แสดงความเห็นถึงเรื่องความพร้อมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาว่า การปฏิรูปการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จนั้น เกิดขึ้นจากคนในวงการศึกษาเองที่ขาดความพร้อมและสิ่งที่ดี ๆ หลายเรื่องซึ่งคนในวงการศึกษาเองที่เป็นผู้คัดค้านและต่อต้าน เพราะฉะนั้นเราจึงเป็นห่วงว่าทำอย่างไรถึงจะทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ไม่ใช่ นักการศึกษาเทียม คนที่ประกาศตัวเองว่าเป็นนักการศึกษาแต่มีอยู่ประมาณห้าแสนถึงหกแสนคนที่อยู่ในระบบ ทำอย่างไรจะทำให้คนเหล่านี้พร้อม สภาพการณ์เหล่านี้จึงจำเป็นที่จะต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนความคิดของบุคคลเพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาไปให้ถูกทิศทาง

วัลลภ กันทรทรัพย์ (2541 : 57) กล่าวว่า ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนั้น โรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักและแนวหน้า ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีความพร้อมพื้นฐานทางด้านการพัฒนาโรงเรียน มีการจัดองค์กรเชิงระบบ มีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น มีระบบการพัฒนากุศลกรที่มีคุณภาพ และมีกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาผู้เรียน

ประเวศ วะสี (2541 : 11) ได้ให้ความเห็นว่า สังคมไทยมีความอ่อนแอ เมื่อเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์จำเป็นต้องมีการปฏิรูปสังคมโดยรอบด้านให้มีความเข้มแข็งจึงจะพ้นวิกฤต การปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องใหญ่เรื่องหนึ่งที่จะช่วยให้สังคมไทยเข้มแข็งขึ้นโดยทั่วตลอด ทั้งสังคมสมัยใหม่ที่สลับซับซ้อนและเชื่อมโยงกับระบบโลก มีปัญหาที่ยากและรุนแรงเกินกว่าที่ใครหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งจะแก้ไขได้ คนไทยจึงต้องสร้างจิตใจสาธารณะ(Public mind) สนใจเรื่องของส่วนรวม ร่วมคิด ร่วมทำ โดยการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมไปสู่การมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ บ้านเมืองจึงจะพ้นวิกฤต

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2542 : 8) กล่าวว่า เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โรงเรียนและสถานศึกษาทั้งหลายจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน ทั้งการบริหารจัดการและการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติ การปรับเปลี่ยนคงค่อยเป็นค่อยไป การปรับเปลี่ยนที่สมบูรณ์จึงต้องใช้เวลาถึง 5 ปี การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ถือว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์การศึกษาของประเทศไทย จะบรรลุผลเพียงใดคงขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทั้งหลายตลอดจนคนไทยทุกคนเชื่อมั่นว่าเราจะประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

จะเห็นได้ว่า แนวคิดของบุคลากรทางการศึกษาดังแต่ปี พ.ศ.2541 เป็นต้นมา พบว่า การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมไทยมากยิ่งขึ้น เพราะว่าเป็นช่วงระยะเวลาของการปรับเปลี่ยนทิศทาง

การศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย และเป็นการศึกษาที่พยายามทำให้ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำถึงแม้ว่าจะมีบุคลากรทางการศึกษาที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกันก็เป็นสิ่งที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องชี้แจงให้เห็นถึงความเข้าใจระหว่างกันเพื่อให้เกิด การพัฒนาการศึกษาไปถูกทิศทาง

โดยสรุปความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาระบบเรียนรวม เป็นการ เตรียมการทางด้านการศึกษาและเป็นการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา โดยพยายามที่จะทำ ให้บุคคล ชุมชน ท้องถิ่นและสถานศึกษา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนัก และพร้อมที่จะให้ ความร่วมมือ สนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อให้บุคคลก้าวไปให้ทันการเปลี่ยนแปลงในยุคข้อมูลข่าวสาร และในยุคของการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษาในการที่จะพัฒนาการศึกษาให้เป็นประ โยชน์ต่อผู้เรียน ทุกกลุ่ม และเป็นการศึกษาที่จะสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียน ได้ อย่างแท้จริง

3.แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการเรียนรวม

คณะอนุกรรมการการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไว้ ดังต่อไปนี้ (คณะอนุกรรมการการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษ โดย ครอบครัวและชุมชน, กระทรวงศึกษาธิการ 2545 : 6-9)

1.ขั้นเตรียมการ

1.1 ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและชุมชนเข้าใจแนวคิด หลักการและการทำงาน ในการให้บริการการเรียนรู้ นอกจากนี้เด็กนักเรียนทุกคนในโรงเรียนก็ควร ได้รับทราบถึงโครงการและข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ด้วย

1.2 จัดเตรียมอาคารสถานที่ เช่น ถ้าจะรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ อาคาร สถานที่ควรมีทางลาด เพื่อความสะดวกในการใช้รถเข็นหรือการเคลื่อนที่โดยใช้ไม้ค้ำยัน ห้องน้ำควรปรับ สภาพให้กว้างขวางพอเหมาะ เป็นต้น

1.3 การจัดเตรียมอุปกรณ์พิเศษในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทางโรงเรียนอาจไม่ต้องเตรียม อุปกรณ์พิเศษมากนัก อุปกรณ์และเครื่องมือส่วนใหญ่เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่เด็กมีใช้เองอยู่แล้ว เช่น เครื่องช่วยฟังสำหรับเด็กหูตึง เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็กสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เป็นต้น สำหรับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับเด็กประเภทของความบกพร่อง ได้แก่

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น โรงเรียนควรจัดหาเครื่องพิมพ์ดีดอักษรเบรลล์ ไม้เท้าสำหรับ ผูกเดิน เครื่องมือเรขาคณิต อุปกรณ์เกี่ยวกับอักษรเบรลล์ หนังสือที่มีอักษรขนาดใหญ่ อักษรนูน เป็นต้น

เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ทางโรงเรียนควรต้องเตรียมโต๊ะ เก้าอี้เลื่อน ไม้ค้ำยัน เครื่องช่วยเดิน ไม้เท้า ยกเว้นเด็กอาจเตรียมเอง เป็นต้น

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทางโรงเรียนควรจัดเครื่องขยายเสียง อาจเป็นแบบลูป(loop) หรือแบบ FM ก็ได้ เครื่องดนตรีเพื่อใช้ในการฝึกฟัง เช่น กลอง ฉิ่ง และกระຈกเงา สำหรับฝึกพูด ฯลฯ

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ส่วนใหญ่จะใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทำนองเดียวกับเด็กปกติ แต่ควรให้มีปริมาณเพียงพอ มีความแข็งแรงทนทานและปลอดภัย เพราะครูต้องใช้อุปกรณ์บ่อย ๆ และอาจมีอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย เช่น กระดานฝึกการทรงตัว เป็นต้น

1.4 จัดเตรียมบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น บริการแนะแนว บริการแก้ไขการพูด บริการด้านกายภาพบำบัด เป็นต้น

1.5 การเตรียมบุคลากร บุคลากรมีความจำเป็นในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม นอกจากบุคลากรที่มีในโรงเรียนปกติ ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจเป็นขั้นต้นแล้ว ก็ยังต้องคำนึงถึงบุคลากรพิเศษ เช่น ครูประจำชั้นพิเศษ ครูเวียงสอน ครูเสริมวิชาการ ครูสอนพูดและครูแก้ไขการพูด แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด ฯลฯ ซึ่งจะต้องทำงานร่วมกัน

2. ขั้นตอนดำเนินงาน

2.1 การรับนักเรียนเข้าเรียนรวม จะต้องไม่คำนึงถึงระดับชั้น ประเภท และระดับของความพิการ ต้องให้โอกาสแก่เด็กทุกคน

2.2 การจัดชั้น จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น โดยทั่วไปไม่ควรมีมากนัก อาจจะประมาณ 3-5 คน การเอาใจใส่เด็กเป็นรายบุคคลยังเป็นเรื่องจำเป็น เพราะเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก

2.3 การทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นเรื่องสำคัญมาก การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผลที่รัดกุมถูกต้องจะช่วยพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ตัวครู นอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจเด็ก เต็มใจช่วยเหลือเด็กเป็นเพื่อนเด็กแล้วควรเป็นผู้มีอารมณ์ขัน ยืดหยุ่น ให้กำลังใจเด็กและมีสุขภาพจิตดี สามารถทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ครูในชั้นเรียน ปกติอื่น ๆ ตลอดจนบุคลากรที่จำเป็นต้องเกี่ยวข้อง เช่น นักจิตวิทยา แพทย์ นักโสตสัมผัสวิทยา นักแก้ไขการพูด นักกายภาพบำบัด แล้วแต่กรณี

2.5 ควรมีการติดตาม ประเมินผล และนำผลที่ได้มาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 11-12) ได้แสดงแนวคิดการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรวม ให้ นักเรียนที่เรียนรวมได้รับประโยชน์สูงสุด ควรปรับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Adaptive Learning Environment) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาลักษณะเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาเป็นการศึกษาความสามารถเด็ก จุดอ่อนของเด็ก อาจได้ข้อมูลมาจากการทดสอบทั้งแบบทดสอบมาตรฐานและแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น หรือจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

2.การกำหนดแนวการเรียนรู้ ครูจะต้องศึกษาหลักสูตรและจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับลักษณะเด็กที่พบในข้อ 1 จะต้องวางแผนการจัดชั้นเรียนให้มีขนาดเหมาะสม วางแผนจัดการพฤติกรรมของเด็ก

3.จัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น สภาพการจัดโต๊ะเรียน การจัดห้องเรียนให้สวยงาม การจัดครูเข้าสอน การให้ความรู้แก่ครูผู้สอน การจัดบริการเสริมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการเรียนการสอน

4.จัดขอบเขตของการดำเนินการ หมายถึง การดำเนินการเรียนรวมในโรงเรียนว่าจะทำเฉพาะเด็กที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนรวมห้องเดียวหรือดำเนินการสำหรับเด็กทุกคนในโรงเรียน เป็นต้น

5.ดำเนินการสอน ซึ่งดำเนินไปตามแผนที่กำหนด เด็กทุกคนที่เข้าร่วม โครงการจะต้องมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติ หรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูจะต้องแสดงพฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และจะต้องจัดการกับพฤติกรรมของเด็กตามวิธีที่ถูกต้อง

6.การประเมินผล ซึ่งส่วนมากพิจารณาจากผลงานของเด็ก จากทักษะที่เด็กแสดงออกจากทัศนคติที่เปลี่ยนไปของนักเรียน ของครู ของผู้บริหารและของผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า ปัจจัยในการเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ควรมีการเตรียมความพร้อมทั้ง ตัวนักเรียนพิการ ผู้ปกครองนักเรียนพิการ นักเรียนปกติและผู้ปกครอง รวมถึงชุมชนและที่สำคัญคือ บุคลากร ในโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม รวมทั้งมีความรู้เรื่องการปฏิบัติในการสอนและการบริหารจัดการห้องเรียนรวมไปถึงปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และควรมีการปรับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนพิการ ซึ่งมี 6 ขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาลักษณะเด็กที่มีความต้องการพิการทางการศึกษา
- 2) การกำหนดแนวการเรียนรู้ หลักสูตร
- 3) ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- 4) มีขอบเขตในการดำเนินการจัดการเรียนรวม
- 5) การดำเนินการสอน และ
- 6) การประเมินผล

4. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาของเด็กพิการ ในประเทศไทย

ความเป็นมาของการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิทธิทางการศึกษา

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลง ประเทศราชเดิมหลายประเทศต่างๆ ได้รับเอกราช การขยายตัวทางการศึกษาของสามัญชนเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลก ด้วยความมุ่งหวังที่มาจากนักการศึกษา นักสังคมศาสตร์ และผู้นำของชาติว่า “การศึกษา” คือ เครื่องมือที่ทำให้ประเทศชาติสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมในขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสามารถขจัดความไม่เท่าเทียมกัน และความไม่ยุติธรรมภายในสังคมที่มีมาอย่างยาวนาน (ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ 2535 : 353) และยังได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติในครั้งนั้น ทุกประเทศส่วนใหญ่ต่างมีความตระหนัก การพัฒนาความสัมพันธ์ฉันท์มิตรระหว่างประชาชาติทั้งหลาย จึง

ได้มีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น โดยยึดหลักแห่งความเคารพสิทธิที่เท่าเทียมกัน และกำหนดเจตจำนงของคนเป็นมูลฐานและจะดำเนินมาตรการอื่น ๆ อันเหมาะสมเพื่อสันติภาพสากล (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ม.ป.ป. : 5)

สันติภาพสากลจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีความร่วมมือระหว่างประเทศในอันที่จะแก้ปัญหาระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือมนุษยชาติ ต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพมูลฐานสำหรับทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา ดังนั้นจึงเกิดปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal declaration of human rights) ประกาศเป็นหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่มีจุดมุ่งหมายให้มีมาตรการร่วมมือกันเพื่อความสำเร็จสำหรับประชาชนและประชาชาติทั้งมวลสาระสำคัญของปฏิญญาดังกล่าวคือ สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นมูลฐานสำหรับชายและหญิงทุกหนแห่งในโลกโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ โดยปรากฏหลักปรัชญาและหลักการพื้นฐานแห่งสิทธิไว้ใน ข้อ 1 และข้อ 2 ของปฏิญญาสากลนี้ กล่าวคือ

ข้อ 1 กล่าวถึงปรัชญา ซึ่งปฏิญญาอ้างอิงอยู่ว่า “มนุษย์ทั้งหลายเกิดมาอิสรเสรีและเท่าเทียมกันทั้งศักดิ์ศรีและสิทธิทุกคนได้รับการประสิทธิประสาทเหตุผลและมโนธรรมและควรปฏิบัติต่อกันอย่างฉันท์พี่น้อง

ข้อ 2 วางแนว หลักการพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกันและการไม่เลือกปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุปโลกสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดห้ามการ “จำแนกความแตกต่างในเรื่องใด ๆ เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเห็นทางการเมือง หรือทางอื่นใด ชาติหรือสังคมอันเป็นที่มาทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่นใด” (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ม.ป.ป. : 11)

ในทศวรรษ 1950 (พ.ศ. 2495) องค์การยูเนสโกซึ่งเป็นศูนย์รวมของนานาชาติในด้านการศึกษาก็ได้กำหนดเนื้อหา แนวทางและวิธีการของการศึกษาขั้นมูลฐาน (Fundamental Education) ที่ยึดเอาชุมชนเป็นแกนหลัก โดยนำเอาการเรียนหนังสือไปผสมกันกับกิจกรรมอื่นซึ่งตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชน (ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ 2535 : 442) ให้ครอบคลุมสาระสำคัญต่างๆ ของชุมชน ได้แก่ ทักษะในการคิดและการสื่อสาร ทักษะด้านการงานอาชีพ ทักษะด้านงานบ้าน ทักษะการแสดงออกด้านศิลปะและการประดิษฐ์ สุขศึกษา ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม ความรู้เกี่ยวกับประเทศและประชาชนรอบโลก การพัฒนาคุณลักษณะคนที่เหมาะสมกับโลกสมัยใหม่ การพัฒนาทางจิตวิญญาณและจริยธรรม สำหรับแนวทางและวิธีการต้องใช้ทุกๆ ทางและให้ได้ผลอย่างยั่งยืน เพื่อให้การศึกษาขั้นมูลฐานบรรลุเป้าหมายในการช่วยประชาชนให้รู้จักพึ่งพาตนเอง ด้วยเหตุนี้บางครั้งจึงเรียกการศึกษาขั้นมูลฐานว่า การศึกษาชุมชน (Community Education) (กมล สุคประเสริฐ 2541 : 1-2) ซึ่งจะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนอย่างแท้จริง เช่น ความรู้ในวิชาเกษตรกรรม การอนามัย วิธีการเลี้ยงดูเด็กและการฝึกฝนอาชีพ แต่องค์การชำนาญพิเศษของ

สหประชาชาติอื่นๆ เห็นว่า การกระทำของยูเนสโกเป็นการล้วงล้ำอำนาจหน้าที่ของเขา ยูเนสโกจึงจำเป็นต้องถอยหลังหันไปทำ แต่การศึกษาในโรงเรียนและการสอนผู้ใหญ่ให้รู้หนังสือ

โครงการการศึกษาเพื่อปวงชนในเอเชีย - แปซิฟิก

ตอนต้นทศวรรษ 1960 ยูเนสโกได้จัดประชุมในภาคพื้นต่างๆ ทั่วโลก มติที่ประชุมเหล่านั้นแสดงถึงความปรารถนาอันแรงกล้าด้วยการประกาศว่า จะจัดให้เด็กทุกคนได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาให้สำเร็จในสองทศวรรษหรือเร็วกว่านั้น เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่วางไว้ ในเรื่องการรณรงค์ให้ผู้ใหญ่ทุกคนรู้หนังสือและเรื่องนี้ในระยะเวลาเดียวกัน ยูเนสโกจึงให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคในการจัดชั้นสำหรับสอนหนังสือและการรณรงค์ให้ผู้ใหญ่เรียนหนังสือแก่ประเทศที่กำลังพัฒนาหลายประเทศเป็นเวลาติดต่อกันหลายปี ในระดับนานาชาติหลายๆ องค์กร เช่น ธนาคารโลก ได้ให้การสนับสนุนการรู้หนังสือโดยทางอ้อม ด้วยการยกเอาสถิติการรู้หนังสือของประเทศต่างๆ มาเป็นเครื่องชี้วัดความก้าวหน้าในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหล่านั้นด้วย (ก้อ สวัสดิ์พาณิชย์ 2535 : 443)

กมล สุคประเสริฐ (2530 : 1-2) ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการการศึกษาเพื่อปวงชนในเอเชีย - แปซิฟิกว่า ในปี พ.ศ. 2503 มีการประชุมที่กรุงการาจี ประเทศปากีสถาน ทุกประเทศที่เข้าประชุมตั้งเป้าหมายร่วมกันว่า จะพยายามจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือการศึกษาภาคบังคับให้กับประชาชนทุกๆ คนภายในเวลา 20 ปี (ค.ศ. 1960 - 1980) หลังจากนั้นประเทศต่างๆ ได้รณรงค์จัดการประถมศึกษาอย่างกว้างขวางในลักษณะ UNIVERSALIZATION OF PRIMARY EDUCATION ซึ่งผิดเป้าหมายของแผนการวิจัยพยายามที่จะจัด COMPULSORY EDUCATION (การศึกษาภาคบังคับ) และในการจัดการประถมศึกษาไม่ได้ผลตามเป้าหมาย อัตราไม่รู้หนังสือในหลายประเทศมีสูงมาก เช่น ประเทศปากีสถานมีอัตราผู้รู้หนังสือเพียงร้อยละ 26 ประเทศบังกลาเทศ และเนปาลยังมีอัตราที่ต่ำกว่านี้

มีการตั้งคำถามว่า การศึกษาที่เท่าเทียมกันคืออะไร? แต่การมีโอกาสเข้าเรียนในระบบโรงเรียนที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ในชนบทหรืออยู่ในเมือง ไม่ว่าจะมีความยากจน หรือไม่ว่าจะมีภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เชื้อชาติอย่างไร ต่างก็ได้รับการยอมรับว่าเท่าเทียม แม้ว่าจะมีการเลื่อมล้ำกันบ้างต้องใช้เวลาในการแก้ไข หลังจากมีการตั้งคำถามมากขึ้น จึงได้เกิดความเคลื่อนไหวปรับปรุง และขยายแนวคิดเกี่ยวกับจุดหมายของการศึกษาออกไปให้กว้างขวางครอบคลุมและชัดเจนขึ้น เช่น จากการเร่งให้รู้หนังสือหรืออ่านออกเขียนได้ (Literacy) ไปสู่การรู้หนังสือที่ใช้การได้ (Functional Literacy) และไปสู่การเรียนรู้ที่จำเป็น (Learning Needs) การศึกษาขั้นมูลฐานและการศึกษาขั้นต้น (Primary Education) รวมกันเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education) การศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ขยายรวมไปถึงการศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาดตลอดชีวิต (Lifelong Education) แนวคิดเรื่องการสร้างจิตสำนึกทางสังคมเพื่อเป็นการเพิ่ม

อำนาจ (Empowerment) ให้แก่ปวงชนในการกำหนดชะตาชีวิตด้วยตนเอง (ก่อน สวัสดิ์พาณิชย์ 2535 : 358-398)

ผลจากปรากฏการณ์นี้ กมล สุคประเสริฐ(2530 : 9) จึงได้อธิบายถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยสรุปได้ความว่า ยูเนสโกจึงได้หันมาทบทวนใหม่ว่าการใช้คำว่า UNIVERSALIZATION OF PRIMARY EDUCATION เป็นเพียงการส่งเสริมการประถมศึกษาให้กว้างขวางขึ้นเท่านั้น แต่จำนวนเด็กและเยาวชนผู้ที่ไม่รู้หนังสือกลับมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งๆ ที่จำนวนผู้ไม่รู้หนังสือน่าจะมีในกลุ่มผู้ใหญ่เท่านั้น ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากเมื่อเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาหรือสูงกว่ายังไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และถ้าจะให้เด็กอ่านออกเขียนได้อย่างถาวรต้องเรียนในโรงเรียนถึง 6 ปี มิเช่นนั้นเด็กจะกลายเป็นผู้ไม่รู้หนังสือ ในตอนหลังยูเนสโกจึงได้จัดตั้ง โครงการ Asia-Pacific Programme Education for All (APPEAL) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของประเทศสมาชิกโดยอาศัยความร่วมมือในระดับภูมิภาคในเรื่องดังต่อไปนี้คือ

1. การจัดการไม่รู้หนังสือ
2. การจัดการประถมศึกษาเพื่อปวงชน
3. การศึกษาต่อเนื่อง

โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการไม่รู้หนังสือให้หมดสิ้นไปในปี ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) และให้มีการเชื่อมโยงโครงการประถมศึกษาเพื่อปวงชนกับโครงการเพื่อการเรียนรู้หนังสือ ให้ส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

1. การจัดการไม่รู้หนังสือ

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ที่ไม่รู้หนังสือได้เรียนและเพิ่มพูนการเรียนรู้หนังสือเพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมให้มีโอกาสศึกษาต่อเนื่องและเรียนรู้ตลอดชีวิต โครงการการจัดการไม่รู้หนังสือให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่กลุ่มต่างๆ ต่อไปนี้

- 1) กลุ่มสตรี
- 2) เยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน
- 3) ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ชนบทและชุมชนแออัด
- 4) ชนกลุ่มน้อย ชาวเขา ผู้อพยพย้ายถิ่น ผู้ลี้ภัย ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร

2. การจัดการประถมศึกษาเพื่อปวงชน

วัตถุประสงค์ของการจัดการประถมศึกษาเพื่อปวงชนมีจุดเน้นใน 3 ประเด็นคือ

- 1) ส่งเสริมให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง
- 2) ให้เด็กได้คงอยู่ในระบบโรงเรียนจนจบระดับประถมศึกษา
- 3) ให้การเรียนมีคุณภาพดี พอเพียงที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

และให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่กลุ่มต่างๆ ต่อไปนี้

- 1) เด็กผู้หญิง
- 2) ผู้ออกกลางคัน
- 3) เด็กที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและขาดโอกาสทางสังคมในพื้นที่ชนบท

และชุมชนแออัด

- 4) ชนกลุ่มน้อย กลุ่มผู้พูดภาษาถิ่น ผู้อพยพย้ายถิ่น ชาวเขา ผู้อยู่ในถิ่นทุรกันดาร

ห่างไกล

3. การศึกษาต่อเนื่อง

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่มีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากการศึกษาระดับประถม เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปพัฒนาการดำรงชีวิตของตนเองและชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ โดยมีประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ปกครอง ผู้รู้หนังสือครึ่งๆ กลางๆ และผู้ออกกลางคันจากโรงเรียนประถมศึกษา

ปฏิญญาการศึกษาเพื่อปวงชน

ในตอนต้นของทศวรรษ 1970 กองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำ โครงการเรียนรู้หนังสือเพื่อการใช้ประโยชน์และการศึกษาเพื่อการดำรงชีวิตในครอบครัว จากความช่วยเหลือทางเทคนิคขององค์การการศึกษาโลก(World Education) โครงการของประเทศไทยนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการและมีฐานในชุมชน โดยผนวกเข้ากับการสอนทักษะและความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผสมผสานกับการสอนหนังสือและให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจเองว่า ต้องการเรียนเรื่องอะไรและเลือกตามความเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันตามความเร่งด่วน นอกจากนี้สื่อการเรียนเป็นสื่อที่หาอ่านได้ง่าย สร้างขึ้นเองให้สอดคล้องกับสภาพและความสนใจของท้องถิ่น ดังนั้นผู้ใหญ่จึงสามารถอ่านหนังสือได้เพราะเกิดแรงจูงใจที่ทำให้อยากเรียนหนังสือด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงกลายเป็นประเทศตัวอย่าง ที่ประสบความสำเร็จในการใช้นวัตกรรมใหม่มาแก้ปัญหาการไม่รู้หนังสือสำหรับผู้ใหญ่และถูกยกย่องมากกล่าวอ้างในโครงการ Asia-Pacific Programme Education for All (APPEAL)เกี่ยวกับการรู้หนังสือเพื่อการใช้งาน (functional literacy) :(UNESCO 1996 : 4-5)

จากนั้นประเทศไทยจึงได้มีการรับรองปฏิญญาการประชุมระดับ โลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (World Conference on Education for All : WCEFA)ร่วมกับประเทศต่างๆ อีก 155 ประเทศ ซึ่งจัดขึ้นที่ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย เมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. 2533 มีการใช้คำว่า “การตอบสนองความต้องการทางการเรียนขั้นพื้นฐาน” (meeting basis learning needs) มากกว่าการใช้

คำว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education) ที่ยังไม่แพร่หลาย ซึ่งสมาชิกได้ร่วมลงนาม โดยมีเป้าหมายใน 6 มิติ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2543 : 8) ดังนี้

1. ขยายการดูแลเด็กปฐมวัยและกิจกรรมเพื่อพัฒนาอื่นๆ รวมถึงการให้ความรู้แก่ครอบครัวและชุมชน
2. การขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงภายในปี พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000)
3. การปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกำหนดตามร้อยละของประชากรกลุ่มอายุที่สามารถสำเร็จการศึกษาภาคบังคับหรือสูงกว่าระดับที่กำหนดไว้
4. การลดอัตราการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ ให้ได้ครึ่งหนึ่งของอัตราในปี พ.ศ. 2533 ภายในปี พ.ศ. 2543 โดยเน้นการเรียนรู้ของเด็กหญิงและสตรี เพื่อลดความแตกต่างของอัตราการไม่รู้หนังสือ
5. การขยายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของเยาวชนและผู้ใหญ่ โดยสามารถวัดประสิทธิผลของโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแง่ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การนำสิ่งที่เรียน ไปประยุกต์ใช้ในด้านสุขภาพอนามัย การทำงานและการเพิ่มความสามารถในการทำงาน
6. การเพิ่มพูนความรู้ทักษะ และค่านิยมที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและครอบครัว ให้ความรู้ดังกล่าวอาจจัดผ่านสื่อทุกประเภทและในรูปแบบหลากหลาย

ประเทศไทยจึงได้กำหนดแผนดำเนินการในอนาคตต่อจากการรับรองปฏิญญา โดยมีการประกาศรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาครั้งยิ่งใหญ่ ทั้งนี้ มาตราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อปวงชนโดยตรง คือ มาตรา 43 ซึ่งระบุว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย...” เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ สิ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาเพื่อปวงชน คือ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2543 : 83-85) การเร่งรัดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ภายใต้กรอบแนวคิดของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งครอบคลุมการศึกษาระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ 3 ปี รัฐต้องเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย ขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ให้สิทธิแก่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสถาบันองค์กรต่างๆ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามความต้องการและความเหมาะสม โดยรัฐจะให้สิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน จากการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดและยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาต่างๆ สามารถจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบวน การศึกษาตามอัธยาศัยและส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องโดยกำหนดให้มีระบบเทียบโอนผลการเรียน

นอกจากนี้มุ่งตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะและฝึกฝนตนเอง เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตและการทำงานอาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ยกกระตักการศึกษาของกำลังแรงงานให้ได้ อย่างน้อยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลดจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของที่มีอยู่ในปัจจุบัน จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาปฏิรูประบบ กระบวนการผลิต การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนาครู ปฏิรูประบบการเรียนรู้ ปฏิรูป หลักสูตร ปฏิรูประบบการจัดสรรทรัพยากร ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อและพัฒนาสื่อและ ส่งเสริมการกระจายอำนาจไปสู่ชุมชน โดยให้ออกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

อาจสรุปได้จากความเป็นมาของสิทธิมนุษยชนในเรื่องการศึกษาของเด็กพิการในประเทศไทยได้ ว่า โอกาสทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการทางเรียนรู้ของแต่ละคนเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ ทุกคนจำเป็นจะต้องได้รับและต้องได้รับอย่างเป็นธรรม เพื่อให้ตนเองสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ ใช้เป็น เครื่องมือพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น หลักของการศึกษาเพื่อปวงชน คือ เพื่อ ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน(ของปวงชน) ซึ่งประกอบด้วยทักษะสำหรับการเรียนรู้ที่ จำเป็น (อ่าน เขียน พูด คำนวณ และการแก้ปัญหา)และเนื้อหาสาระของการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน แต่ที่สำคัญ คือ “ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรากฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ” ฉะนั้นการศึกษาเพื่อปวงชน จึงมิได้มี ความหมายจำกัดเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รวมการศึกษาภาคบังคับไปจนถึงการศึกษาระดับมัธยม เท่านั้น เพราะหากพิจารณาคำจำกัดความของทักษะความรู้พื้นฐานของชีวิตและความรู้ทักษะพื้นฐานที่ เป็นเครื่องมือหาเลี้ยงชีพ (วิชัย ดันศิริ 2547 : 51-56) การศึกษาเพื่อปวงชน จึงมีความหมายถึงหลักการ จัดการศึกษาที่รวมประเภทและระดับของการศึกษาเข้าไว้ด้วยกัน โดยสรุป การศึกษาเพื่อปวงชน คือ ปฏิญญาที่ประเทศสมาชิกองค์การยูเนสโกได้ให้การตกลงร่วมกันไว้ในเรื่องการศึกษาที่จะต้องมีความเสมอภาค ไม่เกิดการแบ่งแยกชนชาติ เพศ วัย สถานภาพ สถานที่หรือแม้แต่ความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สังคม หรือสติปัญญา การศึกษาเพื่อปวงชน จึงเป็นกระแสหลักกระแสหนึ่งที่ผลักดันให้ ประเทศต่างๆ ในโลกให้เกิดการเคลื่อนไหวทางการศึกษาที่เรียกว่า การปฏิรูปการศึกษา และเป้าหมายที่ สำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา คือ ต้องการสร้างสังคมที่มีส่วนร่วมและสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงความไม่จำกัดของระบบการจัดการศึกษาโดยให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการ จัด การศึกษาได้ ทั้งนี้เพื่อ “สังคมแห่งการเรียนรู้” ผลสุดท้ายของการจัดการศึกษาที่จะได้ สังคมที่เรียนรู้ คือ สังคมที่จะมีการพัฒนาที่ยั่งยืน(วิชัย ดันศิริ 2547 : 114) เพราะสังคมก็คือชุมชน ถ้าสังคมหรือชุมชนมี ความเป็นชุมชน มีกระบวนการการเรียนรู้ของคนในชุมชนที่มั่นคง จะสามารถแก้ปัญหาทุกชนิดเป็น รากฐานให้สังคมเข้มแข็ง ถ้าชุมชนเข้มแข็งมีการเรียนรู้ต่อเนื่อง มีการจัดองค์การการจัดการที่ดีทั้งด้าน

เศรษฐกิจ สังคม จิตใจ การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมพร้อมกันไปหมดอย่างเหมาะสม จะเกิดการพัฒนาแบบสมดุล ยังสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ประสานแหล่งความรู้ ทรัพยากรต่างๆและบริการต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน โอกาสในการเรียนรู้ของคนในชุมชนจะยิ่งเพิ่มพูน และสามารถพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น เป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนที่แท้จริง (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ 2547 : 42-43) ในความหมายของ การจัดการศึกษาเพื่อปวงชน(ทุกคน)และปวงชน(ทุกคน)เพื่อการศึกษา (Education for All and All for Education) แม้ว่า ประกาศปฏิญญานี้ได้ล่วงมาแล้วเป็นเวลาเกือบ 20 ปี แต่ยังคงพบว่ามีเด็กพิการอีกจำนวนมากที่ยังขาดโอกาสทางการศึกษา(สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2543 : 4-6) ขณะนี้ประเทศไทยยังอยู่ในช่วงการปฏิรูปการศึกษา แต่สิ่งหนึ่งซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ การปฏิรูปความเข้าใจเกี่ยวกับความมีศักดิ์ศรีของมนุษย์และการมีศักยภาพในการเรียนรู้ให้บุคคลเกิดความตระหนักถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและประ โยชนที่เด็กพิการได้รับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

การศึกษาไทยได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยได้ระบุถึงสิทธิมนุษยชนในการได้รับการศึกษาไว้ ดังนี้

มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและ โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายให้แก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ไม่ว่าจะพบความพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบเมื่อเด็กคนนั้นโตแล้วก็ตาม ซึ่งในประเด็นนี้ได้หมายความรวมถึงการให้ความรู้แก่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเด็กนั้นด้วย โดยจัดอบรมผู้ปกครองหรือจัดทำคู่มือในการเลี้ยงดูบุคคลพิการ เพื่อสร้างโอกาสให้แก่คนพิการและเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กที่พิการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและ แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดย มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรมทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 10 วรรคสาม ที่กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” นั้น ทางกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการช่วยเหลือคนพิการใน ด้านการศึกษา ดังนี้

(1) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ.2545

(2) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2545

(3) ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษาว่า ด้วยการขอรับเงินอุดหนุน เพื่อรับหรือซื้อสิ่ง สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2546

(4) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษาว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล พุทธศักราช 2546

หลักการจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีแนวคิดที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ สรุปได้ดังนี้

1.แนวคิดในการใช้การศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาคน ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล คือ พัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งแนวคิดนี้ปรากฏในการกำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษา (มาตรา 6) ตามนัยของมาตราดังกล่าว สะท้อนความเชื่อพื้นฐานว่าการศึกษาสามารถพัฒนาคน ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.แนวคิดในเรื่องสิทธิและความเสมอภาคใน โอกาสของบุคคลทุกกลุ่มที่จะได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกัน (มาตรา 10) โดยมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ (หมวด 6) โดยถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินการให้ทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีความพิการ หรือ ค้อยโอกาสเป็นพิเศษ

3.แนวคิดในการจัดการศึกษา โดยถือหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ (มาตรา 22) ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใน โรงเรียนและการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ ในชุมชน โดยรัฐและชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนร่วมกัน (มาตรา 24 มาตรา 25) อาจเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาดตามอัธยาศัย (มาตรา 15) ซึ่งสามารถเทียบโอนผลการเรียนข้ามระบบกันได้

4.แนวคิดการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาในโรงเรียน มีความเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง ตามแนวคิดในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงได้กำหนด สาระสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ให้ชุมชนหรือองค์กรอื่นๆ มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือให้ การสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบต่างๆ (มาตรา 12) และเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการสนับสนุน หรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงกำหนดให้หน่วยงาน หรือชุมชน หรือองค์กรเหล่านี้ ได้รับสิทธิประโยชน์ เช่น เงินอุดหนุน การลดภาษี เป็นต้น (มาตรา 12 และมาตรา 14)

ในปีงบประมาณ 2547 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การรองรับสิทธิและโอกาสทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายคือ การรับนักเรียนเข้ารับการศึกษาด้านการมัธยมศึกษา การศึกษาเพื่อคนพิการ การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส โดยการขยายและเพิ่มประสิทธิภาพงานการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยการพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม และ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยมุ่งประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน (สิทธิคนพิการ, 2548)

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการแห่งชาติ พ.ศ.2545-2549

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ได้รับโอกาสการพัฒนาอย่างเท่าเทียมเป็นธรรมและได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างเสมอภาคนั้น คือ หลักการสำคัญของการไม่แบ่งแยกจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งไม่ยกเว้นแม้แต่คนพิการ

มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน สามารถพัฒนาศักยภาพ หากได้รับโอกาสอย่างเสมอภาค เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2545-2549 ที่มีคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2546 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม มีเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
2. เพื่อให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตระหนักรู้สิทธิหน้าที่และมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและจิตวิญญาณ ให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. เพื่อส่งเสริมการรวมตัวของคนพิการและครอบครัวของคนพิการ เป็นเครือข่ายองค์กรช่วยเหลือตนเองของคนพิการ ให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืนและก้าวหน้า
5. เพื่อให้คนพิการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาศักยภาพแบบบูรณาการ ทั้งทางด้าน การแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคมอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการรองรับสิทธิและโอกาสทางการศึกษา โดยการขยายและเพิ่มประสิทธิภาพ งานการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กพิการ ได้กำหนดกฎหมายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเป็น รูปธรรมมากขึ้น มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบและประสานงานกันอย่างเป็นระบบดำเนินงานตาม วัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ความเท่าเทียมและเสมอภาคของเด็กพิการ

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจัดการเรียนรวม

เนื่องจากในปัจจุบันงานวิจัยการเรียนรวมยังไม่แพร่หลาย ส่วนใหญ่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการ จัด การศึกษาสำหรับคนพิการจะเป็นงานวิจัยการเรียนร่วม จึงขอนำเสนองานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนร่วม

นิลบล ทูรานุกภาพ(2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยประเมิน โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัย ประเมินโครงการ พบว่า ในด้านกระบวนการบริหาร โครงการพบว่า การจัด โครงสร้างการบริหาร การจัดหาบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การติดตามประเมินผลและ การสนับสนุนด้านงบประมาณ ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวางแผนโครงการความ คิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการคัดแยกเด็ก การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการสำรวจ เด็กในเขตบริการของโรงเรียนมากเป็นอันดับหนึ่ง และการจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือคัดแยกวินิจฉัยเด็กเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนการประเมินด้านการจัด โปรแกรมเสริม หรือกิจกรรม พิเศษให้แก่เด็กเรียนร่วมนั้น การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในด้าน ความคิดเห็นของผู้ปกครองเห็นว่า โครงการเรียนร่วมมีประโยชน์มากทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสได้เรียนหนังสือและ อยู่ร่วมกับสังคมของคนปกติ มีพัฒนาการดีขึ้นทางด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ได้อยู่กับพ่อแม่ มีความอบอุ่น และต้องการให้ประชาสัมพันธ์โครงการเรียนร่วมให้มากกว่านี้ ส่วนผลการประเมิน ประสิทธิภาพของโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มี ความบกพร่องที่เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่อง และนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการศึกษาจังหวัด สิกษานีเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนใน โครงการเรียนร่วมที่มีต่อ โครงการพัฒนารูปแบบการจัด การศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ แตกต่างกัน

จินตนา อัมพรภาค (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานใน โรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม ในภาพรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

สมบูรณ์ อาศิรพจน์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม ที่มีต่อความสามารถในการเรียน และการปรับตัวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2540 ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1.ผู้บริหาร ครูที่ทำการสอน และครูที่ไม่ได้ทำการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม มีเจตคติในทางบวกต่อความสามารถในการเรียนและการปรับตัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2.ในการเปรียบเทียบเจตคติของครูที่ทำการสอน และครูที่ไม่ได้ทำการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เจตคติของผู้บริหารและครูที่ทำการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เจตคติของผู้บริหารและครูที่ไม่ได้ทำการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติของผู้บริหารสูงกว่าครูที่ทำการสอนและครูที่ไม่ได้ทำการสอน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

3.เจตคติของครูที่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษ และไม่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เจตคติของครูที่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษสูงกว่าครูที่ไม่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษ

4.เจตคติของครูซึ่งเข้าร่วมโครงการ 0-5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .05

สหภัทร์ เจริญยศ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติของครูและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดโพธิ์ค้อย กับโรงเรียนราชวินิต ผลการศึกษาวิจัยพบว่า (1) ครูและผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการและปัญหาต่อการเรียนร่วมในระดับมาก แต่ครูผู้สอนมีเจตคติที่ดี ผู้ปกครองมี เจตคติระดับปานกลางต่อการเรียนร่วม (2) ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีสภาพต่างกันจะมีความต้องการต่อการจัดการเรียนร่วมต่างกันและมีปัญหาและเจตคติต่อการจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน (3) ผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความต้องการ ปัญหาและเจตคติต่อการเรียนร่วม แตกต่างกัน

นลินรัตน์ อภิชาติ(2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาวะสุขภาพจิตของครูซึ่งสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเปรียบเทียบสุขภาพจิตของครูซึ่งสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ครูซึ่งสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครูซึ่งสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

ครูซึ่งสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ครูซึ่งสอนเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม ครูซึ่งสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายมีสุขภาพจิตอยู่ในระดับปกติ ครูชายซึ่งสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีสุขภาพจิตด้านความหวาดระแวง ด้านโรคทางจิตและด้านอาการร่วมอื่น ๆ สูงกว่าครูหญิงที่มีอายุแตกต่างกัน มีสุขภาพจิตด้านความรู้สึก ไม่ชอบติดต่อกับคนอื่น ด้านความหวาดระแวงและด้านโรคทางจิต แตกต่างกัน ทั้งนี้ยังพบว่า ครูที่มีอายุระหว่าง 20 – 24 ปี มีสุขภาพจิตด้านความรู้สึก ไม่ชอบติดต่อกับคนอื่นสูงกว่าครูที่มีอายุระหว่าง 35 – 49 ปี ครูที่มีอายุระหว่าง 50 – 60 ปี มีสุขภาพจิตด้านความวิตกกังวลสูงกว่าครูที่มีอายุระหว่าง 20 – 34 ปี ครูที่มีอายุระหว่าง 35 – 49 ปี มีสุขภาพจิตด้านโรคทางจิตสูงกว่าครูที่มีอายุระหว่าง 50 – 60 ปี ครูที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีสุขภาพจิต ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกัน โดยครูที่เป็นหม้ายมีสุขภาพจิตด้านความวิตกกังวลสูงกว่าครูที่แต่งงาน ครูที่มีรายได้เฉลี่ยแตกต่างกันมีสุขภาพจิต ด้านความรู้สึก ไม่ชอบติดต่อกับคนอื่นและด้าน โรคทางจิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่รายได้เฉลี่ยระหว่าง 4,510 – 5,260 บาท มีสุขภาพจิตสูงกว่าครูที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 3,000 – 4,260 บาท และตั้งแต่ 7,940 บาทขึ้นไป ครูที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000 – 7,570 บาท มีสุขภาพจิตด้านความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับคนอื่นสูงกว่าครูที่มีรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 7,940 บาทขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีสุขภาพจิตด้านการขี้คิดขี้ทำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติระดับ .05 และสุขภาพจิตด้านความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ด้านความซึมเศร้า ด้านความวิตกกังวล ด้านความโกรธ ก้าวร้าว ทำลาย ด้านความหวาดระแวงและด้านโรคทางจิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 11 – 15 ปี มีสุขภาพจิตด้านการขี้คิดขี้ทำ ฯลฯ

สุกัญญา ขำเพชร(2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาวิจัย พบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ นอกจากห้องเรียนปกติ แต่ไม่มีความพร้อมด้านบุคลากรนอกจากครูประจำชั้นปกติ ขาดความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์นอกจากของเล่นชนิดมีเสียงและไม่มีเสียง และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ยังไม่มีความคิดที่จะจัดการเรียนร่วม

ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครมีทัศนคติในเรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม และมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรจัดการเรียนร่วมประเภทจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เรียนร่วมเป็นบางเวลาเป็นอันดับแรก และควรจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางด้านสติปัญญาเป็นอันดับแรก

ทองนวล ภูประเสริฐ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษาที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและต่อการเรียนร่วม ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนร่วมต่างกัน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีเจตคติทางบวกต่อหน้าที่ มีความ

ต้องการพิเศษและมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มค่อนข้างน้อย และมีเจตคติในลักษณะไม่แน่ใจต่อการเรียนร่วมและมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มค่อนข้างมาก บุคลากรทางการประถมศึกษาที่มีหน้าที่ต่างกันมี เจตคติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยฝ่ายที่มีหน้าที่สนับสนุน มีเจตคติทางบวกสูงกว่าฝ่ายปฏิบัติการ บุคลากรทางการประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนร่วมต่างกัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่และประสบการณ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านเจตคติต่อการเรียนร่วม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่และประสบการณ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มย่อยพบว่าภายในฝ่ายปฏิบัติการ กลุ่มที่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนร่วมมีเจตคติทางบวกสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภายในกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนร่วมฝ่ายสนับสนุนมีเจตคติทางบวกสูงกว่าฝ่ายปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

มัจฉรี โอสถานนท์ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจในการทำงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลางทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ความคิดเห็นของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานระดับมาก ได้แก่ ความสำเร็จของงาน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติตามลำดับ ระดับปานกลาง ได้แก่ การได้รับการยอมรับนับถือ สภาพการทำงาน ความก้าวหน้าวิธีการปกครองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร และเงินเดือนตามลำดับ ปัจจัยที่นำมาศึกษามีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูผู้สอน โดยเรียงลำดับความสำคัญคือ วิธีการปกครองบังคับบัญชา เงินเดือน การได้รับการยอมรับนับถือ

สุทธิกร ตั้งเงื่อนไขพันธ์ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุน พบว่ามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวกับ เพศ อายุ คุณวุฒิ อายุราชการ พื้นฐานความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 7 ปี มีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่าครูที่ประสบการณ์สอนระหว่าง 0 ปี - 3 ปี ในปัจจัยกระตุ้นและทุกองค์ประกอบของปัจจัยกระตุ้น

คือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงานและด้านความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมนึก ศรียศศักดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาวิจัยพบว่า โรงเรียนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่มีความพร้อมด้านครูผู้สอนและบุคลากรในการจัดการเรียนร่วม แต่มีเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและมีเจตคติที่เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกันและมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่ได้เป็นการสร้างปัญหาให้แก่เด็กปกติ

สรุปจากบททวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม แสดงว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในประเทศไทย ในเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น เจตคติ ความพร้อม และความ ต้องการ สุขภาพจิต และความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนเรียนร่วม แสดงให้เห็นถึงสภาพ ปัญหาและความต้องการของครูในโรงเรียนเรียนร่วมที่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีความแตกต่างกันตามสังกัด หน่วยงานหรือพื้นที่ รายงานผลการศึกษายังชี้ชัดว่าครูในโรงเรียนเรียนร่วมมีเจตคติที่ดีและเอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม แต่คิดว่าตนเองขาดความพร้อมด้านบุคลากรซึ่งหมายถึงขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน แม้ว่าจะได้รับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการศึกษาพิเศษก็ตาม เมื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพวิเคราะห์จึงพบว่า ประสิทธิภาพในการสอนเด็กพิการมีผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิการ ด้วยเหตุนี้การนำการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมาใช้ร่วมกับหลักการผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนและมองข้ามความบกพร่องต่างๆ จัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่เป็นการจัดการศึกษาแบบไม่แบ่งแยก ผู้ศึกษาค้นคว้ามีความเชื่อว่า ครูในโรงเรียนเรียนร่วม โดยเฉพาะ โรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วมจะสามารถจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการคั่นคว่ำ

การคั่นคว่ำอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมของครูในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ประชากร

ประชากรของการคั่นคว่ำครั้งนี้คือครูในสถานศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดการเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 133 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครูในโรงเรียนแกนนำในการจัดการเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

อำเภอ/โรงเรียน		จำนวนครู (คน)
อำเภอเมือง	1. โรงเรียนวัดหัวไผ่	6
	2. โรงเรียนวัดโคกโคเต่า	27
	3. โรงเรียนวัดศรีชะเกษ	9
	4. โรงเรียนวัดลาดกระเจ็บ	7
	5. โรงเรียนวัดสระปทุม	17
	6. โรงเรียนวัดลาวทอง	10
อำเภศรีประจันต์	1. โรงเรียนวัดวังยาง	10
	2. โรงเรียนวัดคลองชะอม	10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อำเภอ/โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	
อำเภอเมือง	1. โรงเรียนวัดหัวไผ่	6
	2. โรงเรียนวัดโคกโคเต่า	27
	3. โรงเรียนวัดศรีษะเกษ	9
	4. โรงเรียนวัดลาดกระจัด	7
	5. โรงเรียนวัดสระปทุม	17
	6. โรงเรียนวัดลาวทอง	10
อำเภอศรีประจันต์	1. โรงเรียนวัดวังยาง	10
	2. โรงเรียนวัดคลองชะยอม	10
อำเภอบางปลาม้า	1. โรงเรียนวัดตะลุ่ม	10
	2. โรงเรียนวัดตะปะโยคาราม	10
	3. โรงเรียนวัดคอนชาด	6
	4. โรงเรียนวัดเสาชาง	11
รวม	133	

ที่มา : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี, “ข้อมูลการจัดการศึกษาเรียนร่วม ปีการศึกษา 2538”. 2538. (อัดสำเนา)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา โดย ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นจากแบบสำรวจสภาพการจัดการเรียนร่วมของกลุ่มวิจัย ดิเคตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวนออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการ

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับเรื่องความพร้อมของครูในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด จำนวน 23 ข้อ ซึ่งมีคำตอบ เป็น ถูก และ ผิด โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูก ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ตอบผิด ให้คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในครั้งนี้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ประยุกต์ตามแนวคิดของสมหวัง พิริยานุวัฒน์ และอุษาวดี จันทรสนธิ (2537 : 46-47) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ($\bar{X} - 1S.D.$) คะแนน ความรู้เรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X} + 1S.D.$) คะแนน ความรู้เรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ($\bar{X} + 1S.D.$) คะแนน ความรู้เรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 แบบสำรวจความพร้อมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งประกอบด้วยความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ ความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยจำแนกความพร้อมมาก-พร้อมน้อยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (ยุทธ ไกยวรรณิ หน้า 141-142) ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	การที่ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อมในด้านนั้นมากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน
มาก	หมายถึง	การที่ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อมในด้านนั้นมาก ให้คะแนน 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	การที่ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อมในด้านนั้นปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง	การที่ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อมในด้านนั้นน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	การที่ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อมในด้านนั้นน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (เกษม สาหรัยทิพย์ 2542. :150) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง ความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง ความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง ความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง ความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง ความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม รวมถึงกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนกับการให้การศึกษาอย่างทั่วถึงเป็นธรรม

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างของเครื่องมือและ ขอบข่ายของเนื้อหา

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหา ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ และ การบริหารการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน

ขั้นที่ 4 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

กำหนดให้ IOC เป็นดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

R เป็นผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อคำถามแต่ละข้อ

N เป็นจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำไปแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามให้มีความสมบูรณ์และชัดเจน ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสม จำนวน 114 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในสถานศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น จากการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งความพร้อมแยกเป็นรายด้าน พบว่า

แบบสอบถามตอนที่ 2 ความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม เนื่องจากแบบสอบถามเป็นลักษณะถูก-ผิด จึงใช้ สูตร KR20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Approach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .81

แบบสอบถามตอนที่ 3 ความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการของครู โดยใช้สัมประสิทธิ์ อัลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .90

แบบสอบถามตอนที่ 4 ความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

แบบสอบถามตอนที่ 5 ความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว เสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 7 จัดพิมพ์แบบสอบถาม แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มประชากรต่อไป

4.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1.ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.ผู้ศึกษาจัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา จำนวน 133 ชุด โดยขอความร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
- 3.นำแบบสอบถามที่รับคืน จำนวน 105 ชุด คิดเป็นร้อยละ 78.95 มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ผู้ค้นคว้าได้นำมาจัดเรียงและแจกแจงความถี่ เพื่อวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดได้ ดังนี้

- 1.นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ(Percentage)

- 2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าร้อยละ(Percentage)

- 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ ความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- 2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลการวิเคราะห์ความพร้อมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จังหวัดสุพรรณบุรี นี้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 12 โรงเรียนแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทั้งสิ้น 105 คน คิดเป็นร้อยละ 78.95 การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครูในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

2.1 ความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

2.2 ความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ

2.3 ความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

2.4 ความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปเรื่องเพศของครูผู้ตอบแบบสอบถาม (N = 105)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
1.1 ชาย	30	28.57
1.2 หญิง	75	71.43

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิงจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และเป็นเพศชาย 30 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ (N = 105)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
อายุ		
2.1 20 – 29 ปี	3	2.86
2.2 30 – 39 ปี	10	9.52
2.3 40 – 49 ปี	51	48.57
2.4 50 – 59 ปี	41	39.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีอายุ 40-49 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.57 รองลงมา มีอายุ 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.05 อายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.52 และอายุ 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการ (N = 105)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการ		
3.1 ต่ำกว่า 1 ปี	48	45.71
3.2 1 – 5 ปี	31	29.52
3.3 6 – 10 ปี	2	1.91
3.4 มากกว่า 10 ปี	24	22.86

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีประสบการณ์การสอนเด็กพิการต่ำกว่า 1 ปี คิดร้อยละ 45.71 รองลงมา มีประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.52 ประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.86 และประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษา (N = 105)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
4.คุณวุฒิทางการศึกษา		
4.1 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3	2.86
4.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	97	92.38
4.3 สูงกว่าปริญญาตรี	5	4.76

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 92.38 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.76 สำหรับครูที่มีวุฒิการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 2.86 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านการยอมรับเด็กพิการ ด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

2.1 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยใช้แบบทดสอบเลือกตอบ ถูก-ผิด เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจ ดังตารางที่ 6, 7, 8, 9 และ 10

ตารางที่ 6 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (N = 105)

ข้อ ที่	เนื้อหา	คะแนนร้อยละ	
		ตอบถูก	ตอบผิด
1	หลักการและสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ	80.95	19.05

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ ที่	เนื้อหา	คะแนนร้อยละ	
		ตอบถูก	ตอบผิด
2	โรงเรียนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสมกับทุกสภาพ ความพิการ	87.62	12.38
3	หลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ดีควรมีการจำแนก ดำเนินการตามความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคล และประเภท ความพิการ	96.19	3.81
4	เด็กพิการควรได้รับการจัดการการศึกษาแบบพิเศษที่มีคุณภาพ มากกว่าเด็กปกติทั่วไป	63.81	36.19
5	แนวทางการจัดการเรียนรวมมีพื้นฐานมาจากความเชื่อเรื่อง ศักยภาพของมนุษย์ที่ไม่เท่ากันจึงต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสม กับประเภทความบกพร่อง	97.14	2.86
6	ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมคือ การจัดการด้านบริบทสิ่งแวดล้อม สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก	84.76	15.24
7	วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา กระบวนการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการต้องสอดคล้องกับ ความพิการของเด็กและความต้องการของครูผู้สอน	31.43	68.57
8	การจัดการศึกษาให้เด็กพิการแบบเรียนรวมในโรงเรียนปกติ ทั่วไป คือ การจัดการศึกษาที่คิดว่า ทุกสังคมมีคนพิการ	61.90	38.10
9	การจัดการเรียนรวมมุ่งให้เด็กพิการแต่ละคนได้พัฒนาไปตาม ศักยภาพและความสามารถ โดยยึดการประเมินตามหลักสูตรปกติ	60.95	39.05
10	ในการจัดการเรียนการสอนควรยึดหลักเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ ได้ยกเว้นเด็กพิการ	78.10	21.90
11	โรงเรียนของท้องถิ่นหรือ โรงเรียนชุมชนที่รับเด็กพิการเข้าเรียน รวมมีส่วนช่วยให้เกิดการยึดเหนี่ยวทางสังคมในชุมชน	90.48	9.52
12	การเรียนรวม คือการนำหลักการของการศึกษาพิเศษมาใช้กับ ผู้เรียนทุกคนอย่างมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน	34.29	65.71

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ ที่	เนื้อหา	คะแนนร้อยละ	
		ตอบถูก	ตอบผิด
13	การเรียนรู้รวม มีความหมายรวมถึงการรวมทุกระดับและประเภทความบกพร่อง	54.29	45.71
14	การจัดตั้งโรงเรียนและสถานฝึกดูแลเด็กพิการ คือรากฐานสำคัญในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	19.05	80.95
15	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองบทบาทหน้าที่หนึ่งที่สำคัญจำเป็นคือต้องพยายามต่อสู้เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียน	20.00	80.00
16	ลักษณะการจัดการศึกษา เกณฑ์การวัดผลการเรียนเด็กพิการ ใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้เดียวกันกับเด็กปกติ เพื่อป้องกันการกีดกันจากสังคมส่วนรวม	75.24	24.76
17	ครูมีความอิสระในการเลือกหน่วยการเรียน วิชาเรียนตามที่ครูเห็นสมควร	21.90	78.10
18	ต้องมีหลักสูตรสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภทประจำสถานศึกษา	75.24	24.76
19	โรงเรียนไม่จำเป็นต้องมีการคัดแยกประเภทความพิการเพื่อจัดการสอนตามหลักสูตรเฉพาะความพิการ	66.67	33.33
20	สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้รวมมี 2 ลักษณะ คือสภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	93.33	6.67
21	หลักสูตรสำหรับการเรียนรู้รวม หมายถึง การจัดหลักสูตรต้องปรับเปลี่ยนแล้วนำมาใช้กับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ	86.67	13.33
22	การจัดการหลักสูตรที่ดีผู้สอนต้องกำหนดเนื้อหาเฉพาะให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนทุกคน	15.24	84.76
23	การพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้รวม คือให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด เป้าหมายสำคัญคือให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสมีส่วนร่วมสูงกว่าเด็กทุกคน	44.76	55.24

จากตารางที่ 6 แสดงค่าร้อยละความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูจากการตอบแบบสอบถาม พบว่า

ข้อที่ 1 คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 80.95 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 19.05

ข้อที่ 2 โรงเรียนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสมกับทุกสภาพความพิการ ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 87.62 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 12.38

ข้อที่ 3 หลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ดีควรมีการจำแนก ดำเนินการตามความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคล และประเภทความพิการ ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 96.19 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 3.81

ข้อที่ 4 เด็กพิการควรได้รับการจัดการการศึกษาแบบพิเศษที่มีคุณภาพมากกว่าเด็กปกติทั่วไป ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 63.81 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 36.19

ข้อที่ 5 แนวทางการจัดการเรียนรวมมีพื้นฐานมาจากความเชื่อเรื่องศักยภาพของมนุษย์ที่ไม่เท่ากัน จึงต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับประเภทความบกพร่อง ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 97.14 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 2.86

ข้อที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมคือการจัดการด้านบริบทสิ่งแวดล้อม สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 84.76 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 15.24

ข้อที่ 7 กระบวนการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการต้องสอดคล้องกับความพิการของเด็กและความต้องการของครูผู้สอน ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 31.43 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 68.57

ข้อที่ 8 การจัดการศึกษาให้เด็กพิการแบบเรียนรวมในโรงเรียนปกติทั่วไป คือ การจัดการศึกษาที่คิดว่า ทุกสังคมมีคนพิการ ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 61.90 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 38.10

ข้อที่ 9 การจัดการเรียนรวมมุ่งให้เด็กพิการแต่ละคนได้พัฒนาไปตามศักยภาพและความสามารถ โดยยึดการประเมินตามหลักสูตรปกติครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 60.95 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 39.05

ข้อที่ 10 ในการจัดการเรียนการสอนควรยึดหลักเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ยกเว้นเด็กพิการ ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 78.10 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 21.90

ข้อที่ 11 โรงเรียนของท้องถิ่นหรือโรงเรียนชุมชนที่รับเด็กพิการเข้าเรียนรวมมีส่วนช่วยให้เกิดการยึดเหนี่ยวทางสังคมในชุมชน ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 90.48 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 9.52

ข้อที่ 12 การเรียนรวม คือการนำหลักการของการศึกษาพิเศษมาใช้กับผู้เรียนทุกคนอย่างมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 34.29 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 65.71

ข้อที่ 13 การเรียนรวม มีความหมายรวมถึงการรวมทุกระดับและประเภทความบกพร่อง ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 54.29 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 45.71

ข้อที่ 14 การจัดตั้งโรงเรียนและสถานฝึกดูแลเด็กพิการ คือรากฐานสำคัญในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 19.05 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 80.95

ข้อที่ 15 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองบทบาทหน้าที่หนึ่งที่สำคัญจำเป็นคือต้องพยายามต่อสู้เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียน ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 20.00 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 80.00

ข้อที่ 16 เกณฑ์การวัดผลการเรียนเด็กพิการ ใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้เดียวกันกับเด็กปกติ เพื่อป้องกันการกีดกันจากสังคมส่วนรวม ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 75.24 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 24.76

ข้อที่ 17 ครูมีความอิสระในการเลือกหน่วยการเรียนรู้ วิชาเรียนตามที่ครูเห็นสมควร ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 21.90 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 78.10

ข้อที่ 18 ต้องมีหลักสูตรสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภทประจำสถานศึกษา ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 75.24 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 24.76

ข้อที่ 19 โรงเรียนไม่จำเป็นต้องมีการคัดแยกประเภทความพิการเพื่อจัดการสอนตามหลักสูตรเฉพาะความพิการ ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 66.67 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 33.33

ข้อที่ 20 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรวมมี 2 ลักษณะ คือสภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 93.33 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 6.67

ข้อที่ 21 หลักสูตรสำหรับการเรียนรวม หมายถึง การจัดหลักสูตรต้องปรับเปลี่ยนแล้วนำมาใช้กับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 86.67 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 13.33

ข้อที่ 22 การจัดการหลักสูตรที่ดีผู้สอนต้องกำหนดเนื้อหาเฉพาะให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนทุกคน ครูมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 15.24 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 84.76

ข้อที่ 23 การพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนรวม คือให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด เป้าหมายสำคัญคือให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมสูงกว่าเด็กทุกคน ครุมีความรู้ความเข้าใจโดยตอบถูกร้อยละ 44.76 และขาดความรู้ความเข้าใจโดยตอบผิดร้อยละ 55.24

ตารางที่ 7 ระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับน้อย (น้อยกว่า 12.32 คะแนน)	8	7.62
ความรู้ระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 12.32-16.86 คะแนน)	81	77.14
ความรู้ระดับมาก (มากกว่า 16.86 คะแนนขึ้นไป)	16	15.24
$\bar{X} = 14.59$ S.D. = 2.27	Minimum = 11	Maximum = 19

จากตารางที่ 7 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม อยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 77.14 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 15.24 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ 7.62

ตารางที่ 8 ระดับความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องหลักการและสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับน้อย (น้อยกว่า 4.22 คะแนน)	19	18.10
ความรู้ระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 4.22-5.98 คะแนน)	48	45.72
ความรู้ระดับมาก (มากกว่า 5.98 คะแนนขึ้นไป)	38	36.18
$\bar{X} = 5.10$ S.D. = 0.88	Minimum = 2	Maximum = 6

จากตารางที่ 8 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม อยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 45.72 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 36.18 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ 18.10

ตารางที่ 9 ระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับน้อย (น้อยกว่า 2.99 คะแนน)	8	7.62
ความรู้ระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 2.99-6.02 คะแนน)	90	85.71
ความรู้ระดับมาก (มากกว่า 6.02 ขึ้นไป)	7	6.67
$\bar{X} = 4.50$ S.D. = 1.51	Minimum = 1	Maximum = 9

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา อยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 85.71 รองลงมาอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 7.62 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก เพียงร้อยละ 6.67

ตารางที่ 10 ระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องลักษณะการจัดการศึกษา

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับน้อย (น้อยกว่า 3.57 คะแนน)	1	0.95
ความรู้ระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 3.57-6.01 คะแนน)	96	91.43
ความรู้ระดับมาก (มากกว่า 6.01 ขึ้นไป)	8	7.62
$\bar{X} = 4.79$ S.D. = 1.22	Minimum = 2	Maximum = 7

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจเรื่องลักษณะการจัดการศึกษา อยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 91.43 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 7.62 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ 0.95

2.2 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ การให้คะแนนได้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มีความพร้อมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังตารางที่ 11, 12 และ 13

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการในเรื่องสิทธิมนุษยชน

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พร้อม
1	สิทธิมนุษยชน เด็กพิการทุกคนสามารถพัฒนาได้	4.12	0.92	มาก
2	เด็กพิการทุกคนสามารถเลือกที่จะเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนใดก็ได้ในเขตพื้นที่ที่ตนอาศัย	4.31	0.74	มาก
3	การยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งจำเป็น	4.41	0.70	มาก
4	สถานศึกษาต้องไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความพิการ	4.10	1.09	มาก
รวม		4.24	0.86	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านการยอมรับเด็กพิการเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งจำเป็น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.41 รองลงมา คือ เด็กพิการทุกคนสามารถเลือกที่จะเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนใดก็ได้ในเขตพื้นที่ที่ตนอาศัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และสถานศึกษาต้องไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความพิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.10

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ
ในเรื่องสิทธิตามกฎหมาย

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พร้อม
1	สิทธิตามกฎหมาย การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการต้องได้รับการศึกษา เป็นพิเศษ	4.13	0.87	มาก
2	เด็กพิการควรมีสติธิและ โอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับ คนปกติทั่วไป	4.20	0.80	มาก
3	เด็กพิการน่าจะอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมได้	4.31	0.71	มาก
4	ความสามารถในการปฏิบัติหรือผลผลิตของเด็กพิการเป็น ส่วนหนึ่งของการสร้างเจตคติที่ดีต่อสาธารณชน	4.18	0.81	มาก
รวม		4.21	0.80	มาก

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนงานวิจัยสิทธิ
จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านการยอมรับเด็กพิการ
เรื่องสิทธิตามกฎหมาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เด็กพิการ
น่าจะอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.31 รองลงมา คือ เด็กพิการควรมีสติธิ
และ โอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และการจัดการศึกษาสำหรับ
เด็กพิการต้องได้รับการศึกษาเป็นพิเศษ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.13

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ
ในเรื่องดำรงชีวิตในสังคม

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พร้อม
1	การดำรงชีวิตในสังคม การศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการให้ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต	4.31	0.76	มาก
2	ทุกสังคมมีเด็กพิการและความพิการมีหลากหลายประเภท ดังนั้นการเตรียมรับความพิการจึงเป็นเรื่องของสาธารณะ	3.98	0.83	มาก
3	เด็กพิการทุกคนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนหรือ ชุมชนตามความสามารถ	4.29	0.68	มาก
4	การสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กพิการมีความรู้สามารถ ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้เป็นสิ่งสำคัญ	4.45	0.72	มาก
5	การส่งเสริมให้ชุมชนและสังคม ยอมรับในเด็กพิการนั้น เป็นสิ่งจำเป็น	4.41	0.70	มาก
	รวม	4.29	0.74	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านการยอมรับเด็กพิการ
เรื่องการดำรงชีวิตในสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
การสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กพิการมีความรู้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้เป็นสิ่งสำคัญ มีค่าเฉลี่ย
มากที่สุด เท่ากับ 4.45 รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ชุมชนและสังคม ยอมรับในเด็กพิการนั้นเป็นสิ่งจำเป็น
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และทุกสังคมมีเด็กพิการและความพิการมีหลากหลายประเภท ดังนั้นการเตรียมรับ
ความพิการจึงเป็นเรื่องของสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.98

2.3 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การให้คะแนนได้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มีความพร้อมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังตารางที่ 14, 15, 16, 17, 18, 19, และ 20

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการคัดแยกเด็กพิการ

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	การคัดแยกเด็กพิการ มีการสังเกต และประเมินผลด้วยตนเองหรือประสานงาน ครูการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ	3.97	0.85	มาก
2	มีการประสานงานกับแพทย์เกี่ยวกับการตรวจวัดความ พิการ	3.34	1.34	ปานกลาง
3	มีการใช้แบบทดสอบต่าง ๆ ในการประเมินคัดแยก	3.49	1.17	ปานกลาง
4	มีการประสานงานกับผู้ปกครองในการนำเด็กไปทดสอบ หรือตรวจวัดระดับความพิการ เช่น การวัด IQ การวัด ระดับการได้ยิน เป็นต้น	3.43	1.25	ปานกลาง
5	มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการอุปกรณ์ เครื่องช่วยของเด็กพิการ เช่น เครื่องช่วยฟัง ไม้ค้ำยัน ฯลฯ	3.44	1.26	ปานกลาง
	รวม	3.53	1.17	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการคัดแยกเด็กพิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการสังเกตและประเมินผลด้วยตนเองหรือประสานงานครูการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.97 รองลงมา คือ มีการใช้แบบทดสอบต่าง ๆ ในการประเมินคัดแยก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และมีการประสานงานกับแพทย์เกี่ยวกับการตรวจวัดความพิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.34

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	การเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ มีการจัดทำโครงการเตรียมความพร้อม	3.47	1.16	ปานกลาง
2	มีการเตรียมความพร้อมของเด็กพิการเฉพาะด้าน เช่น วิธี เดินทางกับผู้นำทางการเดินด้วยไม้เท้าของเด็กตาบอด การ ใช้เครื่องช่วยฟัง การใช้ไม้ค้ำยัน ฯลฯ	3.31	1.22	ปานกลาง
3	มีการเตรียมความพร้อมในด้านการช่วยเหลือตนเองใน ชีวิตประจำวัน	3.60	1.11	มาก
4	มีการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาและการสื่อ ความหมายในการมาเรียน	3.59	0.97	มาก
	รวม	3.49	1.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเตรียมความพร้อมในด้านการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.60 รองลงมา คือ มีการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาและการสื่อความในการมาเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และ มีการเตรียมความพร้อมของเด็กพิการเฉพาะด้าน เช่น วิธีเดินทางกับผู้นำทางการเดินด้วยไม้เท้าของเด็กตาบอด การใช้เครื่องช่วยฟัง การใช้ไม้ค้ำยัน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.31

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการใช้หลักสูตร

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	การใช้หลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตร และปรับให้เหมาะสมกับเด็กพิการ ที่เรียนรวมแต่ละประเภท	3.47	1.07	ปานกลาง
2	มีการปรับหลักสูตรปกติบางวิชาให้เหมาะสมกับ ลักษณะเฉพาะของเด็กพิการ	3.60	1.11	มาก
3	มีการปรับเกณฑ์การวัดผลให้สอดคล้องกับความพิการของ เด็ก	3.72	1.07	มาก
4	มีการปรับเวลาการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการ	3.53	1.07	มาก
5	มีกิจกรรมการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ เด็กพิการ เช่น สาธิตแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น	3.63	0.97	มาก
6	มีการใช้สื่อประกอบกิจกรรมการสอน โดยคำนึงถึงเด็ก พิการ	3.83	0.97	มาก
7	มีกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กพิการอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.84	มาก
8	มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับเด็กพิการ	3.68	0.97	มาก
9	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิการ เช่น เล่นเกม ตอบปัญหา เป็นต้น	3.64	0.99	มาก
10	มีการจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของเด็กพิการที่เรียนรวมใน ชั้นเรียน	3.34	1.16	ปานกลาง
	รวม	3.64	1.02	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการใช้หลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กพิการอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.95 รองลงมา คือ มีการใช้สื่อประกอบกิจกรรมการสอนโดยคำนึงถึงเด็กพิการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และมีการจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของเด็กพิการที่เรียนรวมในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.34

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องเทคนิควิธีสอน

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
	เทคนิควิธีสอน			
1	ครูผู้สอนมีความอดทนใจเย็น	4.10	0.80	มาก
2	มีการเสริมแรงทางบวก และสร้างความมั่นใจในตนเองให้แก่เด็กพิการที่เรียนรวม	4.00	0.84	มาก
3	พยายามมองหาจุดเด่นของเด็กพิการแต่ละคนและให้การส่งเสริม	3.94	0.86	มาก
4	จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิการที่เรียนรวม	4.17	0.80	มาก
5	ไม่เปรียบเทียบผลงานของเด็กพิการที่เรียนรวมกับเด็กปกติในชั้นเรียน	3.96	1.04	มาก
6	จัดการเรียนการสอนตามลำดับชั้นเรียนรู้ โดยคำนึงถึงเด็กพิการที่เรียนรวมในชั้นเรียน	3.85	1.10	มาก
7	ใช้ภาษาง่าย ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.19	0.72	มาก
8	การปรับวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของเด็กพิการ	3.90	1.06	มาก
9	สอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.18	0.77	มาก
10	ทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล โดยเฉพาะสำหรับเด็กพิการ	4.02	0.97	มาก
	รวม	4.03	0.90	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องเทคนิควิธีการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ใช้ภาษาง่าย ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.19 รองลงมา คือ สอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และจัดการเรียนการสอนตามลำดับชั้นเรียนรู้ โดยคำนึงถึงเด็กพิการที่เรียนรวมในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.85

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องสื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน			
1	ใช้คู่มือครูประกอบการสอน	3.51	1.13	มาก
2	มีการใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพความพิการของเด็กที่เรียนรวม	3.63	1.09	มาก
3	มีการคิดค้นนวัตกรรมสำหรับเสริมให้กับเด็กพิการ	3.47	1.15	ปานกลาง
4	ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเด็กพิการ	3.70	1.10	มาก
	รวม	3.58	1.12	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องสื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเด็กพิการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.70 รองลงมา คือ มีการใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพความพิการของเด็กที่เรียนรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และมีการคิดค้นนวัตกรรมสำหรับเสริมให้เด็กพิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.47

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่อง การวัดและประเมินผล

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลการเรียนทั้งก่อนเรียน ขณะเรียน และภายหลังการเรียนแล้ว	3.37	1.03	ปานกลาง
2	มีการปรับข้อทดสอบให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กพิการ	3.42	1.11	ปานกลาง
3	มีการปรับวิธีดำเนินการทดสอบให้เหมาะสมเฉพาะกับ ศักยภาพของเด็กพิการที่เรียนรวม	3.54	1.07	มาก
4	มีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับเด็ก พิการที่เรียนรวม	3.56	1.06	มาก
รวม		3.47	1.07	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับเด็กพิการที่เรียนรวม เท่ากับ 3.56 รองลงมา คือ มีการปรับวิธีดำเนินการทดสอบให้เหมาะสมเฉพาะกับศักยภาพของเด็กพิการที่เรียนรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และมีการวัดและประเมินผลการเรียนทั้งก่อนเรียน ขณะเรียน และภายหลังการเรียนแล้ว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.37

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องที่เรียนรวม

ข้อ ที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	การแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของคนพิการที่เรียนรวม มีการศึกษาเด็กที่มีความพิการเป็นรายกรณี	3.91	0.91	มาก
2	มีการให้บริการทางการศึกษาต่อ และการฝึกอาชีพแก่เด็กพิการ	3.44	1.21	ปานกลาง
3	จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและกลุ่มแก่เด็กพิการ	3.51	1.13	มาก
4	มีบริการเยี่ยมบ้านเด็กพิการที่เรียนรวม	3.72	1.00	มาก
5	การยอมรับเด็กพิการของบุคคลในชุมชน	3.91	0.84	มาก
	รวม	3.70	0.84	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านความสามารถในการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของคนพิการที่เรียนรวม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการศึกษาเด็กที่มีความพิการเป็นรายกรณี และ การยอมรับเด็กพิการของบุคคลในชุมชน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.91 รองลงมา คือ มีบริการเยี่ยมบ้านเด็กพิการที่เรียนรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และมีการให้บริการทางการศึกษาต่อและการฝึกอาชีพแก่เด็กพิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.44

2.4 การวิเคราะห์ระดับความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การให้คะแนนได้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มีความพร้อมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังตารางที่ 21, 22, 23 และ 24

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในเรื่องการบริหารจัดการเรียนรวม

ข้อที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1.	การบริหารจัดการเรียนรวม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียน	3.73	0.92	มาก
2	มีการประชุมชี้แจงมอบหมายงานดำเนินการจัดเด็กพิการเรียนรวม	3.70	0.97	มาก
3	มีแผนงานเป็นเครื่องมือในการบริหารงานการเรียนรวม พร้อมทั้งควบคุมดูแลให้การดำเนินงานบรรลุตามแผน	3.69	0.93	มาก
4	มีการประชุมชี้แจงขอความร่วมมือภายในโรงเรียนต่อผู้ปกครอง นักเรียนปกติ ครูและเจ้าหน้าที่	3.72	0.97	มาก
5.	มีการจัดครูที่ผ่านการอบรมเข้าสอนเด็กพิการ	3.87	1.02	มาก
6	มีการกำหนดบุคคลกรให้รับผิดชอบโครงการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับเด็กพิการ	3.97	0.87	มาก
7	มีคู่มือการจัดการเรียนรวมสำหรับผู้บริหารโรงเรียน	3.47	1.14	ปานกลาง
8	มีคู่มือการสอนและบริการเด็กพิการในโรงเรียน	3.41	1.15	ปานกลาง
9	มีคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูและการช่วยเหลือทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท	3.16	1.25	ปานกลาง
10	มีการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีนามัยหรือโรงพยาบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.41	1.03	ปานกลาง
11	มีการสำรวจหรือประสานงานเพื่อหาข้อมูลเด็กพิการในวัยเรียนภายใน ท้องถิ่นที่รับผิดชอบ	3.41	1.15	ปานกลาง
12	มีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเรียนรวม	3.48	0.93	ปานกลาง

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
13	มีการนิเทศการสอนครูในโรงเรียนที่สอนเรียนรวม	3.38	0.95	ปานกลาง
14	มีสัดส่วนของครู:นักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	3.25	1.08	ปานกลาง
15	จำนวนคาบการสอนของครูเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน	3.49	1.07	ปานกลาง
รวม		3.54	1.03	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการบริหารจัดการเรียนรวม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบโครงการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับเด็กพิการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.97 รองลงมา คือ มีการจัดครูที่ผ่านการอบรมเข้าสอนเด็กพิการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และมีคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูและการช่วยเหลือทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.16

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการจัดสถานที่และครุภัณฑ์

ข้อที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	การจัดสถานที่และครุภัณฑ์ มีการปรับสภาพอาคารต่าง ๆ และ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กพิการที่เข้าเรียนรวม	3.46	1.09	ปานกลาง
2	มีการปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของเด็กพิการ	3.48	1.34	ปานกลาง
3	มีการจัดให้ห้องเรียนอยู่ใกล้ห้องน้ำ	3.55	1.23	มาก
4	บรรยากาศของอาคารเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีระบบสาธารณูปโภคที่อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้	3.92	0.91	มาก
5	มีแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กทุกประเภท	3.91	0.93	มาก
6	มีการเตรียมสื่อที่เหมาะสมและจำเป็นประกอบการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	3.90	0.85	มาก
7	มีการนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาผลิตเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม	3.80	0.89	มาก
8	มีสื่อเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความพิการแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม	3.77	2.11	มาก
9	มีอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนสำหรับเด็กที่มีความพิการแต่ละประเภท เช่น เครื่องช่วยฟัง ไม้เท้า แก้วน้ำ รถเข็น แวนตา เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ ฯลฯ	3.30	1.37	มาก
10	มีคู่มือกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่อง สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดในโรงเรียน	3.66	1.13	มาก
รวม		3.68	1.19	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องการจัดสถานที่และครุภัณฑ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บรรยากาศของอาคารเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีระบบสาธารณูปโภคที่อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.92 รองลงมา คือ มีแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กทุกประเภท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และมีอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนสำหรับเด็กที่มีความพิการแต่ละประเภท เช่น เครื่องช่วยฟัง ไม้เท้า เก้าอี้ รถเข็น แวนตา เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.30

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องหลักสูตรและการสอน

ข้อที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	หลักสูตรและการสอน มีหลักสูตรสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท	3.11	1.26	ปานกลาง
2	มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร	3.28	1.07	ปานกลาง
3	มีแบบฟอร์มการจัดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ	3.65	1.04	มาก
4	มีระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนพิการในหลักสูตร	3.16	1.16	ปานกลาง
5	มีคู่มือเทคนิคการเรียนการสอนและการปรับพฤติกรรมประจำโรงเรียน	3.14	1.16	ปานกลาง
	รวม	3.27	1.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เรื่องหลักสูตรและการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีแบบฟอร์มการจัดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.65 รองลงมา คือ มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.28 และ มีหลักสูตรสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.11

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการเรียนรวม เรื่องงบประมาณ

ข้อที่	หัวข้อประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1	งบประมาณ มีแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาคณะกรรมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเพื่อรองรับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของเด็กพิการในห้องเรียน	3.44	1.06	ปานกลาง
2	มีดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการและแผนงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ	3.38	1.05	ปานกลาง
3	มีแผนการพัฒนาร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน ตลอดจนระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ	3.39	1.13	ปานกลาง
4	มีการเบิกจ่ายเงินตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผน	3.62	1.00	มาก
5	มีการจัดทำหลักฐานการเงินครบถ้วน และถูกต้องเรียบร้อย	3.78	0.90	มาก
6	มีการกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการใช้เงินตามแผน	3.67	0.96	มาก
	รวม	3.55	1.02	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความพร้อมในด้านปัจจัยในการจัดการเรียนรวม เรื่องงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดทำหลักฐานการเงินครบถ้วนและถูกต้องเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.78 รองลงมา คือ มีการกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการใช้เงินตามแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และมีดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการและแผนงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.38

บทที่ 5

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 2) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ 3) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการค้นคว้า ได้แก่ครูในสถานศึกษาที่เป็นแกนนำในการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนครู 133 คน จากจำนวนรวมโรงเรียน 12 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจ ความพร้อมของครูด้านการยอมรับเด็กพิการ ความพร้อมของครูด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและความพร้อมของครูด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (percentage)

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการค้นคว้า สรุปเป็นสำคัญ ได้ดังนี้

1.การศึกษาระดับความพร้อมของครูต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านการยอมรับเด็กพิการ ด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้ผลการศึกษาดังนี้

1.1 ความพร้อมของครูด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 77.14) เมื่อแยกเป็นหัวเรื่องในด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง (เรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (ร้อยละ 91.43) เรื่องลักษณะการจัดการศึกษา (ร้อยละ 85.71) และเรื่องหลักการและสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ (ร้อยละ 45.72))

1.2. ความพร้อมด้านการยอมรับเด็กพิการ โดยมีเรื่องในการยอมรับในสิทธิมนุษยชน การยอมรับในสิทธิทางกฎหมาย และการยอมรับสิทธิในการดำรงชีวิต ซึ่งพบว่า ครูส่วนมากมีความพร้อมในการยอมรับเด็กพิการอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง (การดำรงชีวิตในสังคม ($\bar{X} = 4.29$) สิทธิมนุษยชน ($\bar{X} = 4.24$) และ สิทธิตามกฎหมาย ($\bar{X} = 4.21$))

1.3. ความพร้อมด้านการปฏิบัติในการจัดการเรียนแบบเรียนรวม โดยมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมที่สนับสนุนในการจัดการเรียนแบบเรียนรวม ในเรื่องการคัดแยกเด็กพิการ การเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ การใช้หลักสูตร เทคนิควิธีสอน สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน การวัดและประเมินผล และการแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของเด็กพิการ ซึ่งพบว่า ครูส่วนมากมีความพร้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เทคนิคการสอน ($\bar{X} = 4.03$) การแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องที่เรียนรวม ($\bar{X} = 3.70$) การใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.64$) สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน ($\bar{X} = 3.58$) และการคัดแยกเด็กพิการ ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ และความพร้อมที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ ($\bar{X} = 3.49$) และการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

1.4. ความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยครูผู้สอนมีความพร้อมในเรื่องการบริหารจัดการเรียนรวม การจัดสถานที่และครุภัณฑ์ หลักสูตรและการสอน และงบประมาณในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งพบว่า ครูส่วนมากมีความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดสถานที่และครุภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.68$) งบประมาณ ($\bar{X} = 3.55$) และการบริหารจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ ยกเว้นเรื่องหลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.27$) มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการค้นคว้าอิสระ สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ศักยภาพความพร้อมของครูในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1.1 ครูในสถานศึกษามีความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในเรื่องหลักการและสิทธิของเด็กพิการ วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา และลักษณะการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นแนวคิดและเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาใหม่ ซึ่งมีวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาที่พัฒนาทั้งปัจเจกบุคคลและสังคม (UNESCO, 2004:16) ไปพร้อมๆ กัน ที่มุ่งเน้นการตอบสนองความสันติสุข อีสราภาพ และความเสมอภาค ให้เด็กพิการ ได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกับเด็กปกติ และเป็นการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันอย่างเหมาะสมกับชั้น วัย และความสามารถของเด็กแต่ละคน โดยไม่แบ่งแยกความสามารถ ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการสนับสนุนการบริการทางการศึกษาในทุกทางที่เป็นไปได้ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปสำหรับผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้น โอกาสทางการศึกษาของเด็กพิการซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน

ในการพัฒนาบุคคลทุกคนที่ต้องอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเท่าเทียม จึงมีความจำเป็น และต้องเตรียมการให้เด็กพิการมีความสามารถเรียนรู้การดำรงชีพร่วมกับคนทั่วไปได้ตั้งแต่อยู่ในวัยเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 10-11, อ้างอิงจาก นงลักษณ์ วิรัชชัย 2544) และครูส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการต่ำกว่า 1 ปี อีกทั้งครูอาจยังยึดติดความคิดที่ว่า การจัดการศึกษาให้กับคนพิการควรจะจัดในโรงเรียนเฉพาะความพิการเท่านั้น ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในภาพรวมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกเป็นหัวเรื่อง พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง แสดงว่า ครูซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องหลักการและสิทธิคนพิการ ลักษณะการจัดการศึกษาและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่าเด็กพิการควรได้รับการจัดการศึกษาแบบพิเศษที่มีคุณภาพมากกว่าเด็กปกติทั่วไป (มีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 63.81) ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 10 วรรคสอง ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องหรือพิการ ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นค่าบริการหรือการอุดหนุนบางประเภทที่ช่วยตนเองไม่ได้ เช่น ค่าเดินทาง ค่านม ค่าเสื้อผ้า เป็นต้น(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ : 69-70) แต่มีโรงเรียนจัดการศึกษาให้เด็กพิการแบบพิเศษที่มีคุณภาพมากกว่าเด็กปกติทั่วไป สำหรับความรู้ความเข้าใจ เรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ เช่น กระบวนการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการต้องสอดคล้องกับความพิการของเด็กและความต้องการของครูผู้สอน (มีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 31.43) การเรียนรวม คือการนำหลักการของการศึกษาพิเศษมาใช้กับนักเรียนทุกคนอย่างมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน (มีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 34.29) แสดงว่า ครูยังไม่ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เพราะการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดัดนั้นต้องขึ้นอยู่กับปัญหาและความต้องการจำเป็นของเด็กพิการแต่ไม่ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู และการเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล โดยมีการจัดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งสามารถนำมาใช้กับนักเรียนทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน อีกทั้งครูยังเชื่อว่าการจัดตั้งโรงเรียนและสถานศึกษาดูแลเด็กพิการ คือรากฐานสำคัญในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (มีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 19.05) นั้นแสดงว่า ครูยังมีความคิดว่าการส่งนักเรียนพิการเข้าเรียนในโรงเรียนและสถานศึกษาดูแลเด็กพิการเป็นวิธีการที่ดีที่สุด และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง บทบาทหน้าที่หนึ่งที่สำคัญจำเป็นคือต้องพยายามต่อสู้เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียน (มีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 20.00) ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 มาตรา 24 (6) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (คำชี้แจงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 15) และ

สำหรับความรู้ความเข้าใจในเรื่องลักษณะการจัดการศึกษา ครูส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (คำชี้แจงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 14) ซึ่งการจัดการหลักสูตรที่ดีผู้สอนต้องกำหนดเนื้อหาเฉพาะให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนทุกคน เป็นสิ่งถูกต้อง แต่มีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 15.24 และมาตรา 24 (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (คำชี้แจงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 15) แต่ครูส่วนใหญ่ยังมีความคิดว่าครูมีความอิสระในการเลือกหน่วยการเรียนรู้ วิชาเรียนตามที่ครูเห็นสมควร (มีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 21.90) ซึ่งในการจัดเนื้อหาสาระหรือหน่วยการเรียนรู้จะจัดตามความถนัดของผู้เรียนมิใช่ขึ้นอยู่กับครูเห็นสมควร

ควรมีการเสริมสร้างเพิ่มพูนให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทั้งในเรื่องหลักการและสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาและลักษณะการจัดการศึกษา ก็จะสามารถช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับคนพิการและเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หากครูมีความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จะส่งผลให้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมประสบความสำเร็จ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และเป็นไปตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่จะช่วยให้เด็กพิการสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในท้องถิ่นของตนเองได้ ดังที่เจริญศักดิ์ ครองพล (2544:23) กล่าวไว้ว่า บุคคลเมื่อมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และเมื่อบุคคลมีความรู้ความเข้าใจ ส่งผลให้บุคคลมีความพร้อมสามารถที่จะปฏิบัติงานได้โดยทันที

1.2 ครูในสถานศึกษามีความพร้อมในด้านกาขอมรับเด็กพิการ อยู่ในระดับมากทุกเรื่อง ทั้งเรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิตามกฎหมาย และการดำรงชีวิตในสังคม แสดงให้เห็นว่าครูมีความรู้สึกรับเด็กพิการ ตามสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิการศึกษาขององค์การยูเนสโก ที่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนมีจุดเน้นอยู่ 3 ประเด็น คือ 1) ส่งเสริมให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง 2) ให้เด็กได้อยู่ในระบบโรงเรียนจนจบขั้นพื้นฐาน 3) ให้การเรียนรู้มีคุณภาพดี พอเพียงที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิต และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 มาตรา 10 “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการต้องจัดให้มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ โดยได้รับสื่อ

สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎกระทรวง” และมาตรา 6 การศึกษาสามารถพัฒนาคนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่ เชดส์คีย์ โฆวาสิษฐ์ (2520:38) กล่าวไว้ว่า ความรู้สึกของ บุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งที่จะ ปฏิบัติไปในทิศทางที่พร้อมหรือเต็มใจ ส่งผลให้ครูมีความพร้อมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้ อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของสุวรรณิ รอดบำเรอ (2534:44) ที่ว่าความพร้อมเป็นสภาพที่ บุคคลพร้อมหรือเต็มใจที่จะปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการดำเนินการ นอกจากนี้ยัง ส่งผลให้เด็กพิการ ได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การอยู่ร่วมในสังคมกับ ชุมชน และครอบครัว โดยไม่แบ่งแยกหรือ กีดกันเด็กพิการ ทำให้โอกาสที่จะได้รับการพัฒนามากขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาเด็กพิการในการดำรงชีวิต เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 ครูในสถานศึกษามีความพร้อมในการปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม อยู่ในระดับมาก ในเรื่องการคัดแยกเด็กพิการ การใช้หลักสูตร เทคนิคการสอน สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน การแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของเด็กพิการที่เรียนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542:11-12) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรวมให้นักเรียนมีประโยชน์สูงสุด ต้องปรับสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ (Adaptive Learning Environment) ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาลักษณะนักเรียนที่ มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาเป็นการศึกษาความสามารถเด็ก 2) การกำหนดแนวทางการเรียน ครูจะต้องศึกษาหลักสูตรและจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียน 3) จัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน และการจัดครูเข้าสอน การให้ความรู้แก่ครูผู้สอน 4) จัดขอบเขตของการดำเนินการ 5) ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่กำหนด สำหรับขั้นที่ 6 เรื่องการวัดและ การประเมินผล นั้น ครูมีระดับความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา เช่น สำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการวัดผลและ การประเมินผล

สำหรับความพร้อมเรื่องการเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ ครูมีความพร้อมในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัด โครงการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรวม โดยเสนอการเตรียม ความพร้อมในเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านสังคมให้กับเด็กพิการในการอยู่ร่วมกับเพื่อน ครู และบุคคล อื่น ๆ และการเตรียมความพร้อมสำหรับครู และผู้ปกครองเด็กปกติ ควรมีการเตรียมการ ในด้าน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้นุเคราะห์ทุกคนใน โรงเรียนและชุมชนเข้าใจแนวคิด หลักการและ การทำงานในการให้บริการการเรียน (คณะกรรมการการศึกษาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบ เรียนรวมและ การจัดการศึกษาพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน 2545 : 9) นอกจากนี้เด็กนักเรียนทุกคน ในโรงเรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชนก็ควรได้รับทราบถึงโครงการและข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ด้วย เพราะ เมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการมีความพร้อมที่ดี ย่อมส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ดังที่

สกินเนอร์ (Skinner.อ้างใน พนิตา ทิตี 2544:28) กล่าวไว้ว่า ความพร้อมเป็นรากฐาน และแนวโน้มของบุคคลที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

1.4 ครูในสถานศึกษามีความพร้อมในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ การบริหารจัดการแบบเรียนรวม การจัดสถานที่ ครูภัณฑ์และงบประมาณ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก คือ เรื่องการจัดสถานที่และครูภัณฑ์ เรื่องงบประมาณและเรื่องการบริหารจัดการเรียนรวม แสดงว่า ครูมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีความพร้อมในด้านปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้กับคนพิการ ได้แก่ การบริหารจัดการแบบเรียนรวม การจัดสถานที่ ครูภัณฑ์และงบประมาณ สอดคล้องกับ ธงชัย อับการตัน (2542:26) กล่าวไว้ว่า ในการที่โรงเรียนจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ โรงเรียนต้องมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับความพร้อมในเรื่องหลักสูตรและการสอน นั้นครูมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง การจัดการหลักสูตรเป็นที่สำคัญสำหรับการดำเนินการบริหาร การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จึงควรมีการส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ในเรื่องหลักสูตร และการสอนมากยิ่งขึ้น ทำให้การจัดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีความพร้อมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษา 2542มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดย มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

2. จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า.

2.1 ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา มีปัญหา ดังนี้

2.1.1.ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ยังไม่มีเอกสารสำหรับแยกความบกพร่องและการวินิจฉัยสำหรับโรงเรียน

2.1.2.การเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับปีการศึกษาน่าจะทำตั้งแต่มีนาคม และจัดทำแผนเบิกจ่ายในเดือนเมษายน เปิดเรียนจะได้ทำการสอนทันที

2.1.3.การจัดทำเอกสาร หลักฐานบางประเภท หน่วยงานสนับสนุนควรจัดทำให้แก่โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมบ้าง เพราะบุคลากรในสถานศึกษามีความจำกัดและขาดทักษะในการจัดทำเอกสาร

2.1.4. โรงเรียนยังขาดบุคลากรครูที่จะสอนเด็กพิเศษเรียนร่วม ครูทุกคนต้องสอนประจำชั้นและทุกวิชา ดังนั้นเมื่อเด็กพิการเรียนร่วมคนใดเลื่อนชั้น ไปอยู่กับครูที่สนใจเอาใจใส่ดูแล เด็กพิการก็จะได้รับการพัฒนา ถ้าอยู่ชั้นที่ครูไม่ให้ความสำคัญก็จะถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการดูแลพัฒนา ปัญหาจึงอยู่ที่ตัว"ครู" มิใช่เด็ก

2.2 ครูได้เสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ดังนี้

2.2.1.การจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการควรดูแลเป็นพิเศษ

2.2.2.ครูที่สอนเด็กพิการ ควรมีความพร้อมและเอาใจใส่ดูแลเด็กพิการเป็นอย่างดี เด็กพิการส่วนใหญ่จะไม่ว่างทำอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ ต้องอบรมและดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กที่โตกว่ามักจะรังแกเด็กที่เล็กกว่าเสมอ

2.2.3.ควรเตรียมสถานศึกษา ผู้บริหาร และบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความพร้อมเต็มใจและศรัทธาในการจัดการเรียนรวม

2.2.4.หน่วยงานสนับสนุน เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรเข้าไปช่วยเหลือ ดูแล ให้มากกว่านี้ เป็นอยู่ขณะนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดอันจะเกิดแก่นักเรียนที่มีความบกพร่อง

2.2.5.ในการจัดประชุมอบรมสัมมนา ควรทำให้บังเกิดแก่การนำไปใช้จริง และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้มากกว่าที่ผ่านมา

2.2.6.ควรจัดบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะให้กับนักเรียนที่พิการแต่ละโรงเรียนไป จึงจะเกิดผลดีต่อตัวเด็กพิการ โดยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่างับเด็กพิการและประเทศชาติ

2.2.7.สื่อ อุปกรณ์ที่จะช่วยเหลือเด็กพิการล่าช้า ครูได้รับการอบรม 1 ครั้ง แต่ก็คิดว่าความสามารถที่จะสอนเด็กพิการให้ได้ผลเต็มที่นั้น ยังขาดความมั่นใจเป็นอย่างมาก ควรส่งเสริมให้ใช้บุคลากรเฉพาะทางจะได้ผลดีกว่าแน่นอน

2.2.8.การศึกษาแบบเรียนรวม มีการพัฒนามากขึ้นกว่าสมัยก่อน แต่ยังพัฒนาได้ไม่ดีที่สุด เนื่องจาก

- 1) โรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ
- 2) ผู้บริหารไม่เห็นคุณค่าของการศึกษาแบบเรียนรวม
- 3) ความร่วมมือของคณะครู
- 4) ขาดความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง
- 5) ความพร้อมของเด็กและผู้ปกครอง

2.2.9.ควรมีการพัฒนาครูผู้สอนในเรื่องภาษามือ เพื่อจะได้สื่อสารภาษา กับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน โดยจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง หรืออย่างน้อยปีละครั้ง

2.2.10.ควรสนับสนุนงบประมาณ จำนวนครู สื่อและอุปกรณ์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

2.2.11.ควรจัดอบรมในแต่ละประเภทความพิการ(วิธีการสอน)

2.2.12.มีความคิดเห็นที่ควรมีการจัดการเรียนรวม เพราะการจัดการเรียนรวมจะดีสำหรับเด็กพิการและผู้ปกครองนักเรียนที่พิการ แต่อาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับเด็กปกติในเรื่องการบริหารจัดการในเรียน เพราะจะต้องรอเด็กพิการ

ข้อเสนอแนะในการค้นคว้าครั้งนี้

จากการค้นคว้า พบว่า ครูมีความพร้อมด้านการยอมรับเด็กพิการอยู่ในระดับมาก ทั้งเรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิตามกฎหมาย และการดำรงชีวิตในสังคม อีกทั้งครูมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ในด้านความสามารถในการปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องเทคนิคการสอน การแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความพิการ การใช้หลักสูตร สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน และการคัดแยกเด็กพิการ และในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่องการจัดสถานที่และครุภัณฑ์ งบประมาณ และการบริหารจัดการเรียนรวม ยกเว้นความพร้อมในเรื่องความรู้เข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ความพร้อมในการปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในเรื่องการเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ การวัดและประเมินผล และความพร้อมในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในเรื่องหลักสูตรและการสอน ที่อยู่ในระดับปานกลาง หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน และส่งเสริม ให้ครูซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ให้กับนักเรียนพิการ ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและมีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในเรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอน การจัดทำสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และการประเมินผลตามสภาพจริงของเด็กพิการ การบริหารจัดการหลักสูตรและเรื่องการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้แก่ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีอบรมระยะสั้น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ จัดประชุมสัมมนาปัญหาและแนวทางการแก้ไข ทักษะศึกษางานเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีนักวิชาการการศึกษาพิเศษหรือศึกษานิเทศก์ ให้ข้อมูลความรู้และให้คำปรึกษาเมื่อครูผู้ปฏิบัติประสบปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับเด็กพิการก็จะประสบความสำเร็จและส่งผลให้เด็กพิการได้รับ โอกาสและความเสมอภาคในการศึกษา เด็กพิการได้รับการศึกษาในโรงเรียนท้องถิ่นของตนเอง เกิดการพัฒนาทักษะและฝึกฝน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการงานอาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในชุมชนที่ตนเองอยู่

ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนรวมของครู เพื่อหาทางช่วยเหลือที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
2. ศึกษาผลการสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ
3. ศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่จัดให้คนพิการ ตามสิทธิทางการศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. “สรุปคำบรรยายเรื่อง โครงการการศึกษาเพื่อปวงชนในเอเชีย-แปซิฟิก ในทัศนะของผู้บรรยาย” รายงานการสัมมนา การจัดการประถมศึกษาเพื่อปวงชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียนเพื่อให้คนไทยทุกคนรู้หนังสือก่อน พ.ศ. 2543. วันที่ 31 สิงหาคม – 4 กันยายน 2530, โรงแรมเอเชีย, 2530.
- กมล สุดประเสริฐและสุนทร สุนันท์ชัย. รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2540 ประเด็น การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2541.
- กรมประชาสัมพันธ์. สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ. พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534. กรุงเทพฯ : กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2535.
- กระทรวงศึกษาธิการ. คณะกรรมการประเมินและการคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. การประเมินคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543.
- _____ . คณะอนุกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน. ถาม-ตอบ ปัญหา การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม. ม.ป.ท., 2545.
- _____ . สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่การปฏิบัติเพื่อนำสู่ นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2548.
- _____ . สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ. รายงานการวิจัย. ศิริยุภา พูลสุวรรณ. กรุงเทพฯ : สำนักงานรัฐมนตรี, 2545.
- _____ . พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- _____ . พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- _____ . พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.
- _____ . รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2541.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. พ.ศ.2545-2549. เกษม สาทร่ายทิพย์. ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 . พิษณุโลก : โรงพิมพ์รัตนสุวรรณ, 2542.

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. วิกฤตการณ์ของโลกในทางการศึกษา ทศวรรษในทศวรรษ 1980. เอกสารแปล

ของฟิลิป เอช คูมบัส. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก สหประชาชาติ (เอเอสแคป). “กรอบการปฏิบัติการแห่งสหัฐสวรรษจากทะเลสาบปีวา”. ทศวรรษคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ.2546-2555. (อัคราณา).

จินตนา อัมพรภาค. “การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. 36 ปีสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2547.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520. (อัคราณา).

เดโช สวานานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ.: โอเดียน สโตร์, 2514.

ทองนวล ภูประเสริฐ. “การศึกษาเจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษาที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและต่อการเรียนร่วม.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. รูปแบบการจัดการเรียนร่วมแบบรวมพลัง : การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544.

นลินรัตน์ อภิชาติ. “สุขภาพจิตของครูซึ่งสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.

นิลบล ทูรานภาพ. “การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

เบญจา ชลธาร์นนท์. การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วม สู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547.

_____. “การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม.” เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม 3 เมษายน 2543 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ, 2543. (อัคราณา)

- _____ . คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework). กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ท., 2546.
- _____ . “ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม.” เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษาแบบเรียนรวม หลักสูตรสถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2543. (อัครสำเนา).
- _____ . รวมบทความวิชาการทางการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : บริษัทสหธรรมิกจำกัด, 2548.
- _____ . ประดิษฐ์ อูรมัย. จิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ศรีอนันต์, 2518.
- _____ . ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2526.
- _____ . ประเวศ วะสี. วัฒนธรรมกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.
- _____ . ยุทธศาสตร์ทางปัญญาของชาติ. กรุงเทพฯ.: มูลนิธิภูมิปัญญา, 2538.
- _____ . ปฏิรูปการศึกษาก่อเรื่องเรื่องปัญญาทางรอดจากความหายนะ. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ.: มูลนิธิสคศรี – สฤณีวงศ์, 2541.
- _____ . พรพิมล วราวุฒิปุทธพงศ์. จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย. เชียงใหม่ : สยามศึกษา, 2528.
- _____ . พนิดา ทีดี. “ความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.
- _____ . ไพบุลย์ ช่างเรียน. วัฒนธรรมกับการบริหาร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2532.
- _____ . ภัทธวิภา อุทาวงศ์. “การศึกษาความต้องการ ความพร้อม ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนร่วมที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- _____ . มนสิข สิทธิสมบุญ. ระเบียบวิธีวิจัย. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2539.
- _____ . ทบวงมหาวิทยาลัย. ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. คู่มือจัดการเรียนร่วม. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2529.
- _____ . มัจฉริ โอสถานนท์. “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.
- _____ . ยุทธ ไกยวรรณ. พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- _____ . วงพักตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ คำรงผล. จิตวิทยาเด็กพิเศษ Psychology of Exceptional Children. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2534.
- _____ . วารี ธีระวิจิตร. การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

- วิชัย ดันศิริ. โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต แนวคิดสำคัญของการปฏิรูปในพระราชบัญญัติการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์. “แนวนโยบายแห่งรัฐเกี่ยวกับคนพิการ.” เอกสารการบรรยายวิชาสัมมนากฎหมาย
และนโยบายของรัฐเกี่ยวกับคนพิการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.(อัดสำเนา).
- ศักดิ์ สุนทรเสนี. เจตคติ. กรุงเทพฯ : คีดี บุ๊คสโตร์, 2531.
- สงวน สิทธิเลิศอรุณ และคณะ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ.: ชัยศิริการพิมพ์, 2522.
- สมนึก คูริยศักดิ์. “การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทาง
สติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- สมพร หวานเสร็จ. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม. ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 10
กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ท., 2543.
- สมหวัง พิริยานุวัฒน์และอุษาวดี จันทรสนธิ. “การวัดและการประเมินผลในชั้นเรียนจากทฤษฎีการปฏิบัติ.”
ในเอกสารการสอนชุดวิชาสถิติวิจัยและการประเมินผลการศึกษาหน่วยที่ 14 สาขาวิชาสถิติและการ
วิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2537.
- สุกธรรม มงคลสวัสดิ์. “ประชากรพิการว่าง พ.ร.บ.สถาบันแรงงานสำหรับคนพิการ.” เอกสารประกอบ
ประกอบประชากรพิการ. สถาบันแรงงานคนพิการแห่งชาติกับการส่งเสริมโอกาสสู่การมีงานทำ
สำหรับคนพิการ 1 ธันวาคม 2543. ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล, 2543. (อัดสำเนา)
- สุกัญญา จำเพชร. “ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร” ปรินญา
ณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.
- สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ. ราชกิจจานุเบกษา 11 สิงหาคม 2537. กรุงเทพฯ :
กรมประชาสงเคราะห์, 2537.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. การศึกษาเพื่อปวงชนในรอบทศวรรษ รายงาน
การประเมินผล การจัดการศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน พ.ศ. 2543 (EFA). กรุงเทพฯ : สำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, (2543).
- ฤกษ์ชัย คุณูปการ. ลักษณะของจิตทางสังคมที่เกี่ยวข้องในเชิงสาเหตุของพฤติกรรมประชาธิปไตยของ
นักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏ. รายงานการวิจัย.กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2547.
- สิทธิคนพิการ (Online).เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2548. เข้าถึงได้จาก
<http://www.NT.THAILAND.COM.html>

UNESCO. Principle Regional Office for Asia and the Pacific. “Mid-decade review of education for all in South Asia ; report of a Policy Reviewed Seminar, Rawalpindi, Pakistan, 15-18. January 1996.” 1996.

UNESCO. “Open file on Inclusive Education : Support Materials for Managers and Administrators.” Division of Basic Education, 2004.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จังหวัดสุพรรณบุรี

.....

คำอธิบาย

1.แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของครูในสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยจัดเก็บข้อมูลจากครูในโรงเรียนแกนนำในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการค้นคว้าอิสระในระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

2.ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่าน ขอให้ท่านโปรดตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพราะข้อมูล แต่ละข้อมีความสำคัญในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ถือเป็นความลับและเพื่อใช้ในการศึกษาของภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากรเท่านั้น

3.แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบไปด้วยคำถาม 6 ข้อ คือ

ตอนที่ 1. เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2. เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตอนที่ 3. เป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับเด็กพิการ

ตอนที่ 4. เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตอนที่ 5 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตอนที่ 6 เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับแบบสอบถามนี้ ท่านสามารถสอบถามได้ จากผู้ที่แจกแบบสอบถามแก่ท่าน และเมื่อท่านตอบแบบสอบถามครบทุกข้อแล้ว โปรดส่งคืนให้กับผู้ที่แจกแบบสอบถามนี้ให้แก่ท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถามนี้

สุดาวลัย นพวิสุทธิสกุล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

เลขที่ข้อมูล
 1-3

คำอธิบาย 1. โปรดกรอกข้อความหรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ใน () ที่ตรงกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 4

1. ชาย 2. หญิง

2. ท่านมีอายุอยู่ในช่วงใด 5

1. 20-29 ปี 2. 30-39 ปี

3. 40-49 ปี 4. 50-59 ปี

3. ประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการมาแล้วกี่ปี 6

1. ต่ำกว่า 1 ปี 2. 1-5 ปี

3. 6-10 ปี 4. มากกว่า 10 ปี

4. ท่านมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับใด 7

1. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า 2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

3. สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

คำอธิบาย โปรดพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านคิดว่า ข้อความนั้นถูกต้องและทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ท่านคิดว่าข้อความนั้นผิด

คำตอบ	ที่	ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
.....	1	หลักการและสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ
.....	2	โรงเรียนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสมกับทุกสภาพความพิการ
.....	3	หลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ดีควรมีการจำแนก ดำเนินการตามความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคลและประเภทความพิการ

8

9

10

คำตอบ	ที่	ความรู้ความเข้าใจใน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	
.....	4	เด็กพิการควรได้รับการจัดการการศึกษาแบบพิเศษที่มีคุณภาพมากกว่าเด็กปกติทั่วไป	☐ 11
.....	5	แนวทางการจัดการเรียนรวมมีพื้นฐานมาจากความเชื่อเรื่องศักยภาพของมนุษย์ที่ไม่เท่ากันจึงต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับประเภทความบกพร่อง	☐ 12
.....	6	ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมคือการจัดการด้านบริบทสิ่งแวดล้อม สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก	☐ 13
.....	7	วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา กระบวนการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการต้องสอดคล้องกับความพิการของเด็กและความต้องการของครูผู้สอน	☐ 14
.....	8	การจัดการศึกษาให้เด็กพิการแบบเรียนรวมในโรงเรียนปกติทั่วไป คือ การจัดการศึกษาที่คิดว่า ทุกสังคมมีคนพิการ	☐ 15
.....	9	การจัดการเรียนรวมมุ่งให้เด็กพิการแต่ละคนได้พัฒนาไปตามศักยภาพและความสามารถ โดยยึดการประเมินตามหลักสูตรปกติ	☐ 16
.....	10	ในการจัดการเรียนการสอนควรยึดหลักเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ยกเว้นเด็กพิการ	☐ 17
.....	11	โรงเรียนของท้องถิ่นหรือ โรงเรียนชุมชนที่รับเด็กพิการเข้าเรียนรวมมีส่วนช่วยให้เกิดการขีดเหนี่ยวทางสังคมในชุมชน	☐ 18
.....	12	การเรียนรวม คือการนำหลักการของการศึกษาพิเศษมาใช้กับผู้เรียนทุกคนอย่างมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียน	☐ 19
.....	13	การเรียนรวม มีความหมายรวมถึงการรวมทุกระดับและประเภทความบกพร่อง	☐ 20
.....	14	การจัดตั้ง โรงเรียนและสถานฝึกดูแลเด็กที่มีเด็กพิการ คือรากฐานสำคัญในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	☐ 21
.....	15	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองบทบาทหน้าที่หนึ่งที่สำคัญจำเป็นคือต้องพยายามต่อสู้เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียน	☐ 22
.....	16	ลักษณะการจัดการศึกษา เกณฑ์การวัดผลการเรียนเด็กพิการ ใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้เดียวกันกับเด็กปกติ เพื่อป้องกันการกีดกันจากสังคมส่วนรวม	☐ 23

คำตอบ	ที่	ความรู้ความเข้าใจใน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	
.....	17	ครูมีความอิสระในการเลือกหน่วยการเรียนรู้ วิชาเรียนตามที่ครูเห็นสมควร	☐ 24
.....	18	ต้องมีหลักสูตรสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภทประจำสถานศึกษา	☐ 25
.....	19	โรงเรียนไม่จำเป็นต้องมีการคัดแยกประเภทความพิการเพื่อจัดการสอนตามหลักสูตรเฉพาะความพิการ	☐ 26
.....	20	สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรวมมี 2 ลักษณะ คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	☐ 27
.....	21	หลักสูตรสำหรับการเรียนรวม หมายถึง การจัดหลักสูตรต้องปรับเปลี่ยนแล้วนำมาใช้กับเด็กพิการใน โรงเรียนปกติ	☐ 28
.....	22	การจัดการหลักสูตรที่ดีผู้สอนต้องกำหนดเนื้อหาเฉพาะให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนแต่ละคนทุกคน	☐ 29
.....	23	การพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนรวม คือ ให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด เป้าหมายสำคัญคือ ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสมีส่วนร่วมสูงกว่าเด็กทุกคน	☐ 30

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการยอมรับเด็กพิการ

ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับเด็กพิการ	ระดับความความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	สิทธิมนุษยชน เด็กพิการทุกคนสามารถพัฒนาได้						☐ 31
2	เด็กพิการทุกคนสามารถเลือกที่จะเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนใดก็ได้ในเขตพื้นที่ที่ตนอาศัย						☐ 32
3	การยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งจำเป็น						☐ 33

ที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับเด็กพิการ	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4	สถานศึกษาต้องไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความพิการ						☐ 34
5	สิทธิตามกฎหมาย การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการต้องได้รับการศึกษาเป็นพิเศษ						☐ 35
6	เด็กพิการควรมีสิทธิและโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป						☐ 36
7	เด็กพิการน่าจะอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมได้						☐ 37
8	ความสามารถในการปฏิบัติหรือผลผลิตของเด็กพิการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างเจตคติที่ดีต่อสาธารณชน						☐ 38
9	การดำรงชีวิตในสังคม การศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต						☐ 39
10	ทุกสังคมมีเด็กพิการและความพิการมีหลากหลายประเภท ดังนั้นการเตรียมรับความพิการจึงเป็นเรื่องของสาธารณะ						☐ 40
11	เด็กพิการทุกคนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนหรือชุมชนตามความสามารถ						☐ 41
12	การสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กพิการมีความรู้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้เป็นสิ่งสำคัญ						☐ 42
13	การส่งเสริมให้ชุมชนและสังคม ยอมรับในเด็กพิการนั้นเป็นสิ่งจำเป็น						☐ 43

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ท่านคิดว่า ท่าน ได้มีการปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมประเด็นที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ที่	ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับปฏิบัติการ					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.	การคัดแยกเด็กพิการ มีการสังเกต และประเมินผลด้วยตนเองหรือ ประสานงานครูการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านศึกษาพิเศษ						☐ 44
2.	มีการประสานงานกับแพทย์เกี่ยวกับการ ตรวจวัดความพิการ						☐ 45
3.	มีการใช้แบบทดสอบต่าง ๆ ในการประเมิน คัดแยก						☐ 46
4.	มีการประสานงานกับผู้ปกครองในการนำเด็ก พิการไปทดสอบหรือตรวจวัดระดับความพิการ เช่น การวัด IQ การวัดระดับการได้ยิน เป็นต้น						☐ 47
5.	มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อุปกรณ์เครื่องช่วยของเด็กพิการ เช่น เครื่องช่วยฟัง ไม้ค้ำยัน ฯลฯ						☐ 48
6.	การเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการ มีการจัดทำโครงการเตรียมความพร้อม						☐ 49
7.	มีการเตรียมความพร้อมของเด็กพิการเฉพาะ ด้าน เช่น วิธีเดินทางกับผู้นำทางการเดินด้วย ไม้เท้าของเด็กตาบอด การใช้เครื่องช่วยฟัง การใช้ไม้ค้ำยัน ฯลฯ						☐ 50
8.	มีการเตรียมความพร้อมในด้านการช่วยเหลือ ตนเองในชีวิตประจำวัน						☐ 51

ที่	ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับปฏิบัติการ					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
9	มีการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาและการสื่อความหมายในการมาเรียน						☐ 52
10	การใช้หลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตร และปรับให้เหมาะสมกับเด็กพิการที่เรียนรวมแต่ละประเภท						☐ 53
11	มีการปรับหลักสูตรปกติบางวิชาให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของเด็กพิการ						☐ 54
12	มีการปรับเกณฑ์การวัดผลให้สอดคล้องกับความพิการของเด็ก						☐ 55
13	มีการปรับเวลาการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการ						☒ 56
14	มีกิจกรรมการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กพิการ เช่น สาธิตแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น						☐ 57
15.	มีการใช้สื่อประกอบกิจกรรมการสอนโดยคำนึงถึงเด็กพิการ						☐ 58
16	มีกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กพิการอย่างต่อเนื่อง						☐ 59
17	มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับเด็กพิการ						☐ 60
18	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิการ เช่น เล่นเกม ตอบปัญหา เป็นต้น						☐ 61
19	มีการจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของเด็กพิการที่เรียนรวมในชั้นเรียน						☐ 62

ที่	ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับปฏิบัติการ					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
20	เทคนิควิธีสอน ครูผู้สอนมีความอดทนใจเย็น						☐ 63
21	มีการเสริมแรงทางบวก และสร้างความมั่นใจ ในตนเองให้แก่เด็กพิการที่เรียนรวม						☐ 64
22.	พยายามมองหาจุดเด่นของเด็กพิการแต่ละคน และให้การส่งเสริม						☐ 65
23	จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับ เด็กพิการที่เรียนรวม						☐ 66
24	ไม่เปรียบเทียบผลงานของเด็กพิการที่เรียนรวม กับเด็กปกติในชั้นเรียน						☐ 67
25	จัดการเรียนการสอนตามลำดับชั้นเรียนรู้ โดย คำนึงถึงเด็กพิการที่เรียนรวมในชั้นเรียน						☐ 68
26	ใช้ภาษาง่าย ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน						☐ 69
27	การปรับวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของ เด็กพิการ						☐ 70
28	สอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล						☐ 71
29	ทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล โดยเฉพาะสำหรับ เด็กพิการ						☐ 72
30	สื่อและนวัตกรรมประกอบการสอน ใช้คู่มือครูประกอบการสอน						☐ 73
31	มีการใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ ของเด็กที่เรียนรวม						☐ 74
32.	มีการคิดค้นนวัตกรรมสำหรับเสริมให้กับ เด็กพิการ						☐ 75

ที่	ด้านการปฏิบัติงาน	ระดับปฏิบัติการ					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
33	ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเด็กพิการ						☐ 76
34	การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลการเรียนทั้งก่อนเรียนขณะเรียน และภายหลังการเรียนแล้ว						☐ 77
35	มีการปรับข้อทดสอบให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กพิการ						☐ 78
36	มีการปรับวิธีดำเนินการทดสอบให้เหมาะสมเฉพาะกับศักยภาพของเด็กพิการที่เรียนรวม						☐ 79
37	มีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับเด็กพิการที่เรียนรวม						☒ 80
38	การแนะแนวเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของเด็กพิการที่เรียนรวม มีการศึกษาเด็กที่มีความพิการเป็นรายกรณี						☐ 81
39	มีการให้บริการทางการศึกษาต่อ และการฝึกอาชีพแก่เด็กพิการ						☐ 82
40	จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและกลุ่มแก่เด็กพิการ						☐ 83
41	มีบริการเยี่ยมบ้านเด็กพิการที่เรียนรวม						☐ 84
42	การยอมรับเด็กพิการของบุคคลในชุมชน						☐ 85

ตอนที่ 5.คำถามเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ท่านมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการจัดเตรียมความพร้อม สนับสนุนการจัด
การศึกษาแบบเรียนรวมต่อไปนี้อย่างไร

คำอธิบาย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ที่	การสนับสนุนด้านปัจจัยใน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	ระดับความคิดเห็น					
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1.	การบริหารจัดการเรียนรวม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัด เด็กพิการเรียนรวมใน โรงเรียน						☐ 86
2.	มีการประชุมชี้แจงมอบหมายงานดำเนินการจัด เด็กพิการเรียนรวม						☐ 87
3.	มีแผนงานเป็นเครื่องมือในการบริหารงานการ เรียนรวมพร้อมทั้งควบคุมดูแลให้การ ดำเนินงานบรรลุตามแผน						☐ 88
4.	มีการประชุมชี้แจงขอความร่วมมือภายใน โรงเรียนต่อผู้ปกครอง นักเรียนปกติ ครูและ เจ้าหน้าที่						☐ 89
5.	มีการจัดครูที่ผ่านการอบรมเข้าสอนเด็กพิการ						☐ 90
6.	มีการกำหนดบุคคลกรให้รับผิดชอบโครงการ จัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับเด็กพิการ						☐ 91
7.	มีคู่มือการจัดการเรียนรวมสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน						☐ 92
8.	มีคู่มือการสอนและบริการเด็กพิการใน โรงเรียน						☐ 93
9.	มีคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูและ การช่วยเหลือทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการแต่ละ ประเภท						☐ 94
10.	มีการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีนามัยหรือ โรงพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						☐ 95

ที่	การสนับสนุนด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
11	มีการสำรวจหรือประสานงานเพื่อหาข้อมูลเด็กพิการในวัยเรียนภายใน ท้องถิ่นที่รับผิดชอบ						☐ 96
12	มีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเรียนรวม						☐ 97
13	มีการนิเทศการสอนครูในโรงเรียนที่สอนเรียนรวม						☐ 98
14	มีสัดส่วนของครู:นักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ กค.กำหนด						☐ 99
15	จำนวนคาบการสอนของครูเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน						☐ 100
16	การจัดสถานที่และครุภัณฑ์ มีการปรับสภาพอาคารต่าง ๆ และ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กพิการที่เข้าเรียนรวม						☐ 101
17	มีการปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของเด็กพิการ						☐ 102
18	มีการจัดให้ห้องเรียนอยู่ใกล้ห้องน้ำ						☐ 103
19	บรรยากาศของอาคารเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีระบบสาธารณูปโภคที่อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้						☐ 104
20	มีแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กทุกประเภท						☐ 105
21	มีการเตรียมสื่อที่เหมาะสมและจำเป็น ประกอบการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน						☐ 106
22	มีการนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาผลิตเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม						☐ 107

ที่	การสนับสนุนด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
23	มีสื่อเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความพิการแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม						☐ 108
24	มีอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนสำหรับเด็กที่มีความพิการแต่ละประเภท เช่น เครื่องช่วยฟัง ไม้เท้า เก้าอี้ รถเข็น แวนตา เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ ฯลฯ						☐ 109
25	มีคู่มือกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่อง สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใด ในโรงเรียน						☐ 110
26	หลักสูตรและการสอน มีหลักสูตรสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท						☐ 111
27	มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร						☐ 112
28	มีแบบฟอร์มการจัดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ						☐ 113
29	มีระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนพิการในหลักสูตร						☐ 114
30	มีคู่มือเทคนิคการเรียนการสอนและการปรับพฤติกรรมประจำโรงเรียน						☐ 115
31	งบประมาณ มีแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาคณะกรรมการการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเพื่อรองรับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของเด็กพิการในท้องถิ่น						☐ 116
32	มีดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการและแผนงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ						☐ 117

ท.บ.	การสนับสนุนด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
33	มีแผนการพัฒนาความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนตลอดจนระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ						☐ 118
34	มีการเบิกจ่ายเงินตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผน						☐ 119
35	มีการจัดทำหลักฐานการเงินครบถ้วน และถูกต้องเรียบร้อย						☐ 120
36	มีการกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการใช้เงินตามแผน						☐ 121

บทที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนของท่าน

ภาคผนวก ข

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ
บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก
สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสาม และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“คนพิการ” หมายความว่า คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพ
คนพิการหรือบุคคลที่สถานศึกษารับรองว่าเป็นคนพิการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดาหรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่คนพิการอยู่ด้วยเป็นประจำ

“จัดซื้อ” หมายความว่า จัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการทางการศึกษาตามบัญชี
ท้ายกฎกระทรวงนี้ตามที่คณะกรรมการอนุมัติ

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัยสถาบัน
มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์
ในการจัดการศึกษาที่คนพิการสมัครเข้าศึกษาและได้ลงทะเบียนแล้ว

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา
ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และ
ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือ
ทางการศึกษา

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา

ข้อ ๒ คนพิการที่ประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุน ขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อ ขอยืมและขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๒) มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

(๓) ลงทะเบียนและเข้าศึกษาในสถานศึกษา

ข้อ ๓ ให้นำคนพิการที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๒ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) ขอยืมสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษาให้เป็นไปตามรายการในบัญชี ก.

(๒) ขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาให้เป็นไปตามรายการในบัญชี ก. และบัญชี ค.

(๓) ขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นไปตามรายการในบัญชี ข. และบัญชี ค.

หมวด ๑

คณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับปริญญา อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย ผู้แทนกรมการแพทย์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย จำนวนสามคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมสามัญศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการกองการศึกษาเพื่อคนพิการ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ต่อไปนี้

(๑) รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์และประเมินความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาของคนพิการ และเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุน

(๒) พิจารณาปรับปรุงรายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการหรือผู้ปกครองยื่นคำขอ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดสรรเงินอุดหนุนแก่คนพิการ

(๔) อนุมัติหรือยกเลิการอนุมัติเงินอุดหนุนสำหรับคนพิการ

(๕) อนุมัติหรือยกเลิการอนุมัติเงินยืมสำหรับคนพิการเพื่อนำไปจัดซื้อไม่เกินวงเงินที่ได้รับ การจัดสรรให้ยืม

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติตัดหนี้สูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๗) เห็นชอบหนี้สูญเพื่อเสนอกระทรวงการคลังพิจารณา

(๘) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงนี้

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

หมวด ๒

การขอยืมสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษา

ข้อ ๘ การขอยืมสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษา ให้คนพิการหรือผู้ปกครองยื่นคำขอตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดต่อหัวหน้าสถานศึกษาที่เข้าศึกษาพร้อมกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งจัดทำโดยสถานศึกษาที่รับคนพิการเข้าศึกษาและรายการสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษา ที่ประสงค์จะขอยืมตามรายการในบัญชี ก.

ข้อ ๙ เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๘ แล้วให้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและส่งคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปยังศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหรือศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๐ เมื่อคนพิการหรือผู้ปกครองได้รับแจ้งการอนุมัติแล้ว ให้คนพิการหรือผู้ปกครองทำสัญญาอัยม และสัญญาค้ำประกัน

สัญญาอัยม สัญญาค้ำประกันและการคืนสิ่งของที่อัยมตามข้อ ๘ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

การขอรับเงินอุดหนุน ขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อ และขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

ข้อ ๑๑ ให้คนพิการหรือผู้ปกครองที่ประสงค์จะใช้สิทธิขอรับเงินอุดหนุนขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อ และขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ยื่นคำขอภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายนของทุกปี ต่อสถานศึกษาที่เข้าศึกษา ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งจัดทำโดยสถานศึกษาที่รับคนพิการเข้าศึกษา

(๒) จำนวนเงินอุดหนุนที่ประสงค์จะขอรับ หรือจำนวนเงินที่ขอยืมเพื่อจัดซื้อ

(๓) รายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ หรือความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอยืมเงินเพื่อจัดซื้อตามบัญชี ก. และบัญชี ค.

(๔) รายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ หรือความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอรับตามบัญชี ข. และบัญชี ค.

ข้อ ๑๒ เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๑๑ แล้วให้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและส่งคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปยังศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหรือศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง แล้วแต่กรณี ภายในวันที่ ๒๐ มิถุนายนของทุกปี

ให้ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหรือศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง แล้วแต่กรณี ส่งคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานที่ครบถ้วนถูกต้อง ไปยังคณะกรรมการภายในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ของทุกปี

ข้อ ๑๓ เมื่อคณะกรรมการได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานดังกล่าวโดยเร็ว และให้กรมสามัญศึกษาแจ้งผลการพิจารณาไปยังศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหรือศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง แล้วแต่กรณีและให้ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหรือศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางแจ้งไปยังสถานศึกษาเพื่อดำเนินการแจ้งให้คนพิการหรือผู้ปกครองทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๔ เมื่อคนพิการหรือผู้ปกครองได้รับแจ้งการอนุมัติเงินยืมจากสถานศึกษาแล้วให้คนพิการหรือผู้ปกครองทำสัญญายืมเงิน และสัญญาค้ำประกัน

สัญญายืมเงิน สัญญาค้ำประกันและการใช้คืนเงินยืม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๕ ให้คนพิการหรือผู้ปกครองจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการทางการศึกษาตามที่คณะกรรมการอนุมัติภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบ

เมื่อได้จ่ายเงินเพื่อจัดซื้อแล้ว ให้คนพิการหรือผู้ปกครองส่งใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการจ่ายเงินให้หัวหน้าสถานศึกษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่จ่ายเงิน

ในกรณีที่คนพิการหรือผู้ปกครองจัดซื้อเป็นรายการที่สุดแล้ว ยังคงมีเงินยืมเหลืออยู่แต่ไม่เพียงพอที่จะจัดซื้อรายการอื่นได้ ให้คนพิการหรือผู้ปกครองออกเงินสมทบจนครบที่จะจัดซื้อได้ หากไม่ออกเงินสมทบให้คืนเงินตามจำนวนที่เหลืออยู่นั้นแก่หัวหน้าสถานศึกษา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่จัดซื้อเป็นรายการที่สุด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนนลินขสิทธิ์

สุวิทย์ คุณกิตติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

บัญชี ก.

ลำดับ	รายการ
	สิ่งอำนวยความสะดวก
๑	โปรแกรมคอมพิวเตอร์แปลทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์เป็นอักษรเบรลล์และจากอักษรเบรลล์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์
๒	โปรแกรมคอมพิวเตอร์อ่านจอภาพ
๓	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขยายภาพทับอักษร
๔	โปรแกรมคอมพิวเตอร์สังเคราะห์เสียง
๕	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ควบคุมการทำงานโดยใช้เสียง
๖	โปรแกรมคอมพิวเตอร์อ่านหนังสือสำหรับบุคคลที่บกพร่องทางการเห็น
๗	เครื่องอ่านหนังสือสำหรับบุคคลที่บกพร่องทางการเห็น
๘	เครื่องเปิดฟังหนังสือเสียงชนิดแผ่น
๙	เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลชนิดเป็นพิมพ์เป็นระบบอักษรเบรลล์
๑๐	แว่นขยายสำหรับบุคคลสายตาดูเลือนราง
๑๑	เครื่องแสดงผลอักษรเบรลล์
๑๒	เครื่องช่วยฟัง
๑๓	เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
๑๔	เครื่องเทปคาสเซตสำหรับเปิดฟังหนังสือเสียง
๑๕	เครื่องพิมพ์ดีดอักษรเบรลล์
๑๖	เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์
๑๗	เครื่องมือหรืออุปกรณ์ช่วยในการใช้คอมพิวเตอร์ เช่น คีย์บอร์ดหรือเมาส์ชนิดพิเศษที่วางแบน เป็นต้น
๑๘	กายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล เช่น แขนเทียม ขาเทียม ไม้ค้ำยัน แก้วล้อเลื่อน เบาะรองนั่ง อุปกรณ์ป้องกันการกระแทกศีรษะ เป็นต้น
๑๙	เครื่องโทรทัศนวงจรปิดเพื่อขยายภาพ
๒๐	โต๊ะ เก้าอี้ที่ใช้วัสดุและแบบพิเศษสำหรับคนพิการ
๒๑	เครื่องบอกทิศทางซึ่งแสดงผลโดยอักษรเบรลล์
๒๒	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสื่อสาร สำหรับบุคคลที่บกพร่องทางการพูด
๒๓	เครื่องช่วยสื่อสารพร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง สำหรับบุคคลที่บกพร่องทางการพูด
๒๔	หนังสือเสียง ได้แก่ แถบเสียง แผ่นเสียง แผ่นซีดี หรือที่จัดเก็บในวัสดุอื่น
๒๕	หนังสืออักษรเบรลล์ ได้แก่ หนังสืออักษรเบรลล์ที่พิมพ์ลงในกระดาษธรรมดา หรือกระดาษชนิดพิเศษ หรือจัดพิมพ์ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือในวัสดุอื่น

บัญชี บ.

ลำดับที่	รายการ
สิ่งอำนวยความสะดวก	
๑	ไม้เท้าขาว
๒	แว่นขยายสำหรับบุคคลสายตาดูเลือนราง
๓	เครื่องมือหรืออุปกรณ์ช่วยในการใช้คอมพิวเตอร์ เช่น คีย์บอร์ดหรือเมาส์ชนิดพิเศษที่วางแบน เป็นต้น
๔	กายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล เช่น แขนเทียม ขาเทียม ไม้ค้ำยัน เก้าอี้ล้อเลื่อน เบาะรองนั่ง อุปกรณ์ป้องกันการกระแทกศีรษะ เป็นต้น
๕	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสื่อสารสำหรับบุคคลที่บกพร่องทางการพูด
๖	เครื่องช่วยสื่อสารพร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับบุคคลที่บกพร่องทางการพูด
สื่อ	
๗	หนังสือเสียง ได้แก่ แดบเสียง แผ่นเสียง แผ่นซีดี หรือที่จัดเก็บในวัสดุอื่น
๘	หนังสืออักษรเบรลล์ ได้แก่ หนังสืออักษรเบรลล์ที่พิมพ์ลงในกระดาษธรรมดาหรือกระดาษชนิดพิเศษ หรือจัดพิมพ์ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือในวัสดุอื่น
๙	หนังสือหรือภาพขยายใหญ่ ได้แก่ สิ่งพิมพ์หรือภาพขยายใหญ่ที่พิมพ์ลงในกระดาษธรรมดาหรือกระดาษชนิดพิเศษ หรือจัดพิมพ์ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือในวัสดุอื่น
๑๐	วัสดุที่ใช้ในการจัดทำสื่อตามลำดับที่ ๗-๙ เช่น กระดาษพิมพ์หนังสืออักษรเบรลล์ แผ่นซีดี แผ่นดิสก์เก็ต เป็นต้น
๑๑	เครื่องเขียนอักษรเบรลล์ด้วยมือชนิดพกพา (Slate and Stylus)
๑๒	เครื่องคำนวณที่แสดงผลโดยอักษรเบรลล์และอักษรตัวใหญ่ หรือเสียง
๑๓	ชุดเครื่องมือเรขาคณิตและอุปกรณ์เขียนเส้นและภาพนูน
๑๔	กรอบหรืออุปกรณ์ที่ใช้กำหนดบรรทัดหรือพื้นที่
๑๕	อุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น เช่น กระดานกราฟ ลูกคิด เป็นต้น
๑๖	นาฬิกาบอกเวลา ชนิดแสดงผลเป็นอักษรเบรลล์และอักษรตัวใหญ่ หรือเสียง
๑๗	ปากกาเส้นหนาหรือสีเข้มเป็นพิเศษ
๑๘	ปะทานุกรมภาษามือไทย

ลำดับที่	รายการ
๑๙	อุปกรณ์พัฒนาทักษะการสื่อสาร เช่น กระดานสื่อสาร บัตรคำ บัตรภาพ เป็นต้น
๒๐	หนังสือเรียนที่มีขนาด น้ําหนัก และวัสดุพิเศษ
๒๑	สื่อการเรียนการสอนชนิดพิเศษ เช่น อุปกรณ์ช่วยเขียน ที่เปิดหนังสือสำหรับคนพิการ เป็นต้น
๒๒	วิดิทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการและครอบครัว
๒๓	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กและประสานสัมพันธ์
๒๔	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการสื่อสาร
๒๕	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้
๒๖	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะทางด้านลักษณะนิสัย
๒๗	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะทางด้านพัฒนาการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
๒๘	ชุดที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะทางการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ
ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	
๒๙	การปรับเนื้อหา หลักสูตร เทคนิคการสอน การประเมินผลสำหรับคนพิการแต่ละบุคคล
๓๐	การจัดอาสาสมัคร
๓๑	การแนะแนวครอบครัว
๓๒	การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

ลำดับ	รายการ
๒๖	หนังสือหรือภาพขยายใหญ่ ได้แก่ สิ่งพิมพ์หรือภาพขยายใหญ่ที่พิมพ์ลงในกระดาษ
๒๗	ธรรมดาหรือกระดาษชนิดพิเศษ หรือจัดพิมพ์ในรูปแบบสี่เหลี่ยมอิเล็กทรอนิกส์ หรือในวัสดุอื่น
๒๘	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)
๒๙	แผนภาพนูน ภาพต่างสัมผัส หรือภาพขยายใหญ่ เช่น ภาพที่อยู่บนแผ่นกระดาษธรรมดา
๓๐	แผ่นกระดาษชนิดพิเศษ วัสดุอื่นที่สามารถสัมผัสได้ เป็นต้น
๓๑	สื่อการสอนรูปทรงเรขาคณิต เช่น แผนผัง กราฟ ตาราง รูปจำลอง รูปที่มีพื้นผิวต่างชนิด
๓๒	เป็นต้น
๓๓	เครื่องคำนวณที่แสดงผลโดยอักษรเบรลล์ อักษรตัวใหญ่ หรือเสียง
๓๔	ชุดเครื่องมือเรขาคณิตและอุปกรณ์เขียนเส้นและภาพนูน
๓๕	อุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น เช่น
๓๖	กระดาษกราฟ ลูกคิด เป็นต้น
๓๗	ปทานุกรมภาษามือไทย
๓๘	จอภาพคอมพิวเตอร์ระบบสัมผัส
๓๙	อุปกรณ์พลศึกษา เครื่องเล่นกีฬา และนันทนาการสำหรับคนพิการทุกประเภท เช่น
๔๐	บล็อกเชย ลูกบอลมีเสียง ลูกบาสเกตบอลมีเสียง เป็นต้น
๔๑	อุปกรณ์พัฒนากทักษะการสื่อสาร เช่น กระดานสื่อสาร บัตรคำ บัตรภาพ เป็นต้น
๔๒	เครื่องดนตรีที่ใช้ในกิจกรรมดนตรีบำบัด
๔๓	หนังสือเรียนที่มีขนาด น้ำหนัก และวัสดุพิเศษ
๔๔	พจนานุกรมระบบเสียง
๔๕	สื่อการเรียนการสอนชนิดพิเศษ เช่น อุปกรณ์ช่วยเขียน ที่เปิดหนังสือสำหรับคนพิการ
๔๖	เป็นต้น
๔๗	วิดิทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการและครอบครัว
๔๘	ชุดที่ส่งเสริมพัฒนากทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่
๔๙	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนากทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กและประสานสัมพันธ์
๕๐	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนากทักษะทางด้านภาษาและการสื่อสาร
๕๑	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนากทักษะทางการเรียนรู้
๕๒	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนากทักษะทางด้านลักษณะนิสัย
๕๓	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนากทักษะทางการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
๕๔	ชุดสื่อส่งเสริมพัฒนากทักษะทางการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ
๕๕	สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา เช่น วิดิทัศน์ ซีดีรอม เป็นต้น

บัญชี ก.

ชนิดบัญชี	รายการ
	บริการ
๑	การสอนเสริม
๒	การอ่านหนังสือ เอกสารหรือข้อสอบ
๓	การนำทาง
๔	การผลิตสื่อ
๕	การจดคำบรรยาย
๖	การซ่อมสื่อ
๗	กายภาพบำบัด
๘	การแก้ไขการพูดและทักษะการสื่อสาร
๙	กิจกรรมบำบัด
๑๐	ล่ามภาษามือ
๑๑	การอบรมทักษะพื้นฐาน เช่น ทักษะทางการเดินด้วยไม้เท้าขาว ทักษะทางการเขียน-อ่าน อักษรเบรลล์ ทักษะทางการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ ทักษะชีวิตประจำวัน ทักษะทางสังคม เป็นต้น
๑๒	การแนะแนวการศึกษา
๑๓	พี่เลี้ยงและผู้ช่วยเหลือ
๑๔	ดนตรีบำบัด ดนตรีเพื่อพัฒนา
๑๕	การพยาบาล เช่น บริการฉีดอินซูลิน บริการล้างแผลกดทับ บริการให้ยาตามคำสั่งแพทย์ บริการสวนปัสสาวะ เป็นต้น
๑๖	การซ่อมและปรับปรุงแก้ไขอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวก
๑๗	พฤติกรรมบำบัด และการแก้ไขพฤติกรรม
๑๘	ศิลปะบำบัด และศิลปะเพื่อการพัฒนา
๑๙	การประเมินพัฒนาการ การประเมินทางจิตวิทยาและทักษะด้านต่าง ๆ

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณ
ทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2545

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ

พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ (๓) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้จัดสรรงบประมาณแต่ละปีเป็นเงินอุดหนุนสำหรับคนพิการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ ในอัตราที่มากกว่าแต่ไม่เกินห้าเท่าของเงินอุดหนุนด้วยสื่อและวัสดุการศึกษา ที่จัดสรรให้แก่แก่นักเรียนทั่วไปต่อคน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

สุวิทย์ คุณกิตติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่เป็นคนพิการ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ง

ระเบียบคณะกรรมการการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา
ว่าด้วยการขอรับเงินอุดหนุนเพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ

และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2546

**ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา
ว่าด้วยการขอรับเงินอุดหนุนเพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ
และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖**

ตามความในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้คนพิการมีสิทธิขอรับเงินอุดหนุนเพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษานั้น

เพื่อให้การขอรับเงินอุดหนุนเพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษาจึงได้กำหนดระเบียบดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษาว่าด้วยการขอรับเงินอุดหนุนเพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กฎกระทรวง” หมายความว่า กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาให้คนพิการ ได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษาประจำศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา

“สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา” หมายความว่า รายการที่กำหนดตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามบัญชี ข. และ ค.

“การขอรับเงินอุดหนุน” หมายความว่า การขอรับคูปองเพื่อนำไปรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามบัญชี ข. และ ค.

“คูปอง” หมายความว่า เอกสารที่ใช้แทนจำนวนเงินอุดหนุน เพื่อนำไปรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๑-๑๒ และศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ประสงค์จะให้บริการตามลักษณะกิจกรรมที่กำหนดแต่ละประเภทความพิการ ซึ่งลงทะเบียนสังกัดกับหน่วยบริการ และมีใบรับรองจากคณะกรรมการ

“หน่วยบริการ” หมายความว่า คณะบุคคลที่จดทะเบียนการค้ากับกระทรวงพาณิชย์ หรือสถานประกอบการ ร้านค้า ศูนย์การเรียน สมาคม มูลนิธิ หรือหน่วยงานซึ่งได้รับใบรับรองจากคณะกรรมการ และได้ลงทะเบียนกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด เป็นหน่วยบริการจัดหรือขายสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

“ผู้รับบริการ” หมายความว่า คนพิการหรือผู้ปกครอง

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดาหรือมารดาซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่คนพิการอยู่ด้วยเป็นประจำ

“เอกสารหลักฐาน” หมายความว่า แบบคำขอ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และเอกสารอื่นตามที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกำหนด

“ผู้อนุมัติ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ

ข้อ ๔ ให้คนพิการที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๒ ในกฎกระทรวงมีสิทธิรับเงินอุดหนุนตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ จำนวนเงินอุดหนุนที่ให้ผู้รับบริการเพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา แต่ละรายมีวงเงินไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ต่อปี เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖ คูปองที่นำไปรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาต้องเป็นไปตามรายการและรหัสในบัญชีกำหนดมาตรฐานและรายละเอียดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ การนำคูปองไปรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้รับหรือซื้อได้จากผู้ให้บริการตามระเบียบนี้

ข้อ ๘ หน่วยบริการต้องลงทะเบียนกับศูนย์การศึกษาพิเศษตามวิธีการที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกำหนด

ข้อ ๙ ให้หน่วยบริการนำคูปองและบันทึกการให้บริการยื่นขอรับเงินอุดหนุนต่อศูนย์การศึกษาพิเศษที่ลงทะเบียนไว้

ข้อ ๑๐ ขั้นตอนและวิธีการขอรับคู่มือให้ดำเนินการดังนี้

- ๑) ให้คนพิการหรือผู้ปกครองยื่นคำขอตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาดังนี้
 - (ก) ภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน สำหรับผู้ที่ลงทะเบียนหรือเข้าศึกษาในภาคเรียนที่ ๑
 - (ข) ภายในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน สำหรับผู้ที่ลงทะเบียนหรือเข้าศึกษาในภาคเรียนที่ ๒
 - (ค) ภายในวันที่ ๑๐ เมษายน สำหรับผู้ที่ลงทะเบียนหรือเข้าศึกษาภาคฤดูร้อน
 - (ง) กรณีขอรับบริการตั้งแต่แรกเกิด แรกพบความพิการ หรือการศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถยื่นแบบคำขอได้ ภายในวันที่ ๑ ของเดือนถัดไป

๒) ให้หัวหน้าสถานศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานและนำส่งศูนย์การศึกษาพิเศษ ภายใน ๑๐ วันทำการนับจากวันสุดท้ายที่ยื่นคำขอตามที่ระบุใน ๑)

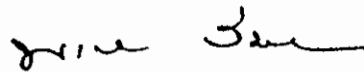
๓) ให้คณะกรรมการพิจารณาคำขอภายใน ๕ วันทำการ และให้ศูนย์การศึกษาพิเศษมอบคู่มือแก่สถานศึกษา คนพิการ หรือผู้ปกครองภายใน ๕ วันทำการนับแต่วันที่คณะกรรมการอนุมัติ

ข้อ ๑๑ รูปแบบคู่มือและคำขอให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ วิธีการจ่ายคู่มือและการเบิกจ่ายเงินตามคู่มือให้เป็นไปตามวิธีการที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกำหนด

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

(นางพรนิภา ลิ้มพยอม)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา

ภาคผนวก จ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือ
ทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนพิการที่รับบริการทางการศึกษา

เพื่อให้การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นไปในรูปแบบและแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษาจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ขึ้น

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์และวิธีการคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล”

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในหลักเกณฑ์นี้

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษาที่คนพิการสมัครเข้าศึกษาและได้ลงทะเบียนแล้ว

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

“สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา” หมายความว่า รายการที่กำหนดตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ผู้พิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๔ ให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนแต่ละคน โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คนแต่ไม่เกิน ๗ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ครูประจำชั้นหรืออาจารย์ที่ปรึกษา ครูการศึกษาพิเศษ และหรือนักวิชาการ รวมถึงผู้เรียน กรณีที่ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมประชุมได้

ข้อ ๕ คณะกรรมการการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการประเมินระดับความสามารถในปัจจุบันและความต้องการจำเป็นพิเศษ
ของผู้เรียน

(๒) จัดประชุมเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยกำหนดระดับความสามารถกำหนดเป้าหมายระยะยาว ๑ ปี จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การประเมินผล และผู้รับผิดชอบ

(๓) จัดประชุมเพื่อประเมิน ทบทวน ปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล พร้อมจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

ข้อ ๖ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลทั่วไป

(๒) ข้อมูลด้านการศึกษา

(๓) การวางแผนการจัดการศึกษา

(๔) ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด

ทางการศึกษา

(๕) คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

(๖) ความเห็นของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เรียน

ข้อ ๗ ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เรียนลงนามในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
ตามแบบที่แนบท้ายหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๘ ในการส่งต่อผู้เรียนที่จบการศึกษาแต่ละระดับ หรือย้ายสถานศึกษา ให้สถานศึกษา
นำส่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รายงานผลการประเมินการดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคล เพิ่มประวัติ และเพิ่มสะสมผลงานของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาต่อไป

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้ในสถานศึกษาทุกรูปแบบและระดับ ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน
ซึ่งผู้เรียนลงทะเบียนในสถานศึกษานั้น

ข้อ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา

ประวัติผู้ค้นคว้า

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุดาวัลย์ นพวิสุทธิสกุล
ที่อยู่	191/27 หมู่ 1 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ที่ทำงาน	โรงเรียนสุพรรณบุรีปัญญานุกูล ตำบลทับตีเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72000 โทรศัพท์ (035)414449
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2533	สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตร် วิชาเอกประถมศึกษา จากสถาบันราชภัฏธนบุรี กรุงเทพฯ
พ.ศ.2546	ศึกษาคณะระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2527-2537	ครูสอนระดับปฐมวัย โรงเรียนราชประชาสมาสัยในพระราชูปถัมภ์
พ.ศ.2537-2540	ครูสอนเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี
พ.ศ.2540-ปัจจุบัน	ครูสอนเด็กบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปฐมวัย โรงเรียนสุพรรณบุรีปัญญานุกูล